

**ústav
pro
českou
a
světovou
literaturu**

leden 1990 - duben 1993

Dt 27/17

1188/94

OBSAH

Úvodem (V. Macura) 2

K historii (Z. Pešat) 3

Struktura ústavu

- vedení ústavu 7

- hospodářská správa a administrativa 7

- vědecká rada 8

- oddělení teorie 9

- oddělení dějin české literatury a lexikografie . . 10

- oddělení současné literatury 11

- brněnská pobočka ÚČSL 12

- kabinet pro studium českého divadla 13

- oddělení světové literatury 14

- oddělení vědeckých informací 15

Z dalších aktivit

- vědecká výchova 18

- přednášky, pořady, semináře a osvětová činnost 19

- konference 19

- členství ve vědeckých, redakčních aj. radách . . 21

- expertízní činnost 22

Spolupráce ústavu s vysokými školami a mezinárodními institucemi 23

Časopisy vydávané ústavem 26

Výběrový přehled publikací pracovníků ústavu 28

- knihy 29

- edice 32

- články v časopisech, sbornících a doslovy 34

ÚVODEM

Ústav pro českou a světovou literaturu v té podobě, do níž byl dotvářen od sklonku roku 1989, tedy jako pracoviště nadějně (a konečně svobodně) spolupráce české divadelní vědy, české literární historie, teorie a komparatistiky, v této chvíli již patří historii. To, co zůstane, alespoň do dalšího finančního šoku, bude jen částí původního celku. Mnohé úkoly budou nutně zpomaleny, jiné ohrozí odchod pracovníků, některé zaniknou. Nepřísluší nám hovořit o nenahraditelných ztrátách, nezbavíme se tak povinností omezit je na nejmenší možnou míru. Všichni, kdo studují a budou studovat z knih, které u nás vznikaly, kdo alespoň čas od času přicházejí do styku se čtyřmi odbornými časopisy, jež do této chvíle vydáváme, kdo využívají našich služeb pro veřejnost – studovny, knihovny, unikátních bibliografických fondů, našeho archívu fotokopíí staročeských textů nebo archívu biografického, budou moci lépe a objektivněji posoudit místo a význam našeho pracoviště v celkovém rozvrhu národní vzdělanosti.

Naším úkolem je především pokračovat v práci. A v tomto smyslu je tato informační brožurka především svědectvím o určité etapě...

Vladimír Macura
ředitel ÚČSL

K HISTORII*

Po vzniku Ústavu pro jazyk český se začala v roce 1946 při III. třídě Československé akademie věd a umění připravovat i badatelská instituce pro českou literaturu. V červnu 1947 byl schválen její organizační řád a 1. září 1948 začal pracovat Ústav pro českou literaturu. V jeho čele se měly střídát tři osobnosti – A. Pražák, F. Wollman a J. Mukařovský. Dušič Ústavu byl od počátku až do roku 1958 R. Havel ve funkci tajemníka. První velký úkol dostalo nové pracoviště, když mělo být v renovovaném klášteře na Strahově – po násilném vystěhování premonstrátů – zřízeno Muzeum české literatury. Za redakce J. Mukařovského a F. Vodičky se zrodilo libreto a pracovníci Ústavu se rozhodným způsobem podíleli na dokumentárním vybavení instalace i na jejím prostorovém rozvrhu. Památník národního písemnictví byl otevřen v roce 1953 a ještě předtím získal v prostorách kláštera svůj nový útulek i Ústav. V roce 1953 přešel do nově založené ČSAV, a již na podzim 1952 přijal první tři vědecké aspiranty. Ředitelem nového badatelského střediska byl jmenován J. Mukařovský, jeho zástupcem se stal F. Vodička. V čele jednotlivých oddělení působili externí pracovníci J. Hrabák, F. Vodička, K. Krejčí. Jako svůj hlavní cíl si nová instituce položila vypracování Dějin české literatury (vyšly tři svazky, čtvrtý nesměl být v roce 1970 již publikován), přípravu kritického vydání sebraných spisů významných představitelů české literatury (B. Němcová, J. Neruda, J. K. Tyl, J. Wolker, K. H. Mácha, S. K. Neumann, F. X. Šalda) i památek staré literatury české, pořádání Kritické knihovny při Čs. spisovatelů a též uspořádání reprezentativního výběru české klasické literatury, stosvazkové Národní knihovny. Pro tuto práci bylo v Ústavu založeno ediční středisko se zkušeným R. Skřečkem v jeho vedení. Soustavně se začala budovat i retrospektivní bibliografie české literatury za řízení J. Nečase.

V průběhu padesátých let se Ústav rozrůstal o další útvarů: v roce 1954 byl k němu přičleněn Kabinet pro filologickou dokumentaci, jehož posláním byla evidence o materiálech starší české literatury, v roce 1955 byl ustaven Kabinet S. K. Neumanna s úkolem připravit vydání spisů a sesta-

* Zpracováno s použitím náčrtu vývoje Ústavu sestaveného Rudolfem Havlem.

vit bibliografii, v roce 1956 byl založen Kabinet pro studium českého divadla, z jehož dílny za vedení F. Černého vznikly čtyřsvazkové Dějiny českého divadla, a 1961 vznikla brněnská pobočka Ústavu. Jak odborně dorůstali mladí pracovníci, byli v roce 1959 externí vedoucí oddělení nahrazeni vedoucími interními. Nad činností akademických ústavů bděly jednotlivé vědecké sekce, nicméně docházelo stále častěji k přímým hrubým zásahům ze strany ÚV KSČ do práce Ústavu. Zvláště výrazně se to projevilo koncem padesátých let, kdy se literární vědci pokoušeli zbavit svůj obor těch nejkřiklavějších vulgarizací. Snahy o využití postupů strukturalismu narážely na odpor žárlivých strážců čistoty marxistické literární vědy. Na dvoudenním zasedání v dobříšském zámku, pořádaném pod zástěrkou Svazu československých spisovatelů kulturně propagačním oddělením ÚV KSČ, byl Ústav podroben kritice, proti Ústavu a J. Mukařovskému byla v tisku rozpoutána kampaň. Na katedře literární vědy (vedoucí V. Dostál) v Institutu společenských věd při ÚV KSČ (rektor L. Štoll) se zrodil návrh, zřídit právě zde hlavní literárněvědné pracoviště, zatímco působení akademického Ústavu by se omezilo na bibliografickou a ediční práci. Někteří pracovníci Ústavu byli získáváni k přechodu do Institutu s perspektivou brzkého návratu ve vedoucích funkcích (do jednoho odmítli). Nakonec se na sekretariátu ÚV rozhodlo, že se provede sloučení katedry Institutu s Ústavem.

V roce 1962 J. Mukařovského ve funkci ředitele vystřídal L. Štoll, místo F. Vodičky jako zástupce přišel J. Petrmichl. Ústav se rozdělil na dva tábory a celá šedesátá léta v něm probíhaly ostré ideové i odborné spory koncepčního rázu, které nezůstaly omezeny zdmi Ústavu (např. Brabova kritika Štollovy knihy Třicet let bojů za českou socialistickou poezii v Literárních novinách, o které jako o konfliktu ředitele se zaměstnancem jednalo i prezidium ČSAV). Řada prací přitom vznikala proti vůli ředitele (například konečná fáze modrého Slovníku českých spisovatelů, do něhož se podařilo prosadit i spisovatele z exilu, mimo zůstal – po zásahu ředitele – jen R. Jakobson, sborník k životnímu jubileu J. Mukařovského Struktura a smysl literárního díla aj.).

Konflikty vyústily v roce 1968 v odchod L. Štolla z Ústavu a ředitelem se stal F. Vodička. Stačil vytvořit novou koncepci Ústavu, jejímuž plnému uskutečnění zabránilo nejprve jeho těžké onemocnění a pak nástup normalizace. V průběhu let 1970–72, kdy Ústav vedl V. Brett, muselo z něj odejít takřka dvacet pracovníků, Ústav byl sloučen s dalším akademickým pracovištěm – Ústavem jazyků a literatur – a nově pojmenován jako Ústav pro českou a světovou literaturu. Po čistce se roku 1972 funkce ředitele znovu ujal L. Štoll a jeho zástupkyní se stala H. Hrzalová, jež po Štollově smrti v roce 1981 převzala vedení Ústavu se svými zástupci M. Ze-

manem a S. Wollmanem. Těžce ochromený ústav se jen pomalu vzpamatoval z utržených ran.

Přicházeli však noví mladí pracovníci a nesporně liberálnější ovzduší, jež v Ústavu panovalo ve srovnání např. s katedrou české literatury na filozofické fakultě UK, jim umožňovalo poměrně rychlý odborný růst. Soustředění hlavně v oddělení teorie literatury vytvořili např. kvalitní Slovník literární teorie (jeho výslednou podobu z pozadí anonymně ovlivňoval z Ústavu propuštěný M. Kačer), za redakce V. Macury vznikl obsáhlý Slovník světových literárních děl a přímo v oddělení Průvodce po světové literární teorii. V osmdesátých letech své plody přinesla i orientace oddělení teorie na historickou poetiku (Poetika české meziválečné literatury). Trosky starého Ústavu se pak v oddělení lexikografie zaměřily na vytváření čtyřdílného základního kompendia české literární vědy, Lexikonu české literatury. Tyto pozitivní aktivity uprostřed normalizačního úhoru nesporně ovlivnil také nikdy nepřerušovaný kontakt řady pracovníků Ústavu s těmi, kdo jej museli opustit; uskutečňoval se na pravidelných bytových schůzkách (tzv. medvědářů) a po celou dobu jej obětavě zajišťoval J. Kolár.

Listopad 1989 přinesl změny ve vedení Ústavu (ředitel Z. Pešat, zástupce V. Macura) i v jeho personálním složení. Vrátila se podstatná část pracovníků vyhnaných za normalizace a na základě atestací Ústav opustilo několik odborně méně zdatných jednotlivců. Značný rozsah nabyla pedagogická spolupráce s vysokými školami. K stému výročí narození J. Mukařovského byla uspořádána mezinárodní konference, která po letech nevraživých kritik strukturalismu ocenila jeho význam pro moderní estetické myšlení a poukázala na jeho stále podnětné stránky. Ústav byl koncipován jako vzájemně těsně propojené pracoviště, v němž výzkum české literatury v kontextu teorie by se neměl vzdávat horizontu světových literatur a ty zase by se měly zkoumat z hlediska vnitřních vazeb s bohemistikou. Pracovníci Kabinetu pro studium českého divadla přistoupili ke zpracování vývoje nejnovější fáze divadelní tvorby po roce 1945. Na Lexikon české literatury naváže Slovník českých spisovatelů 1945–1990. Na službu pro veřejnost se orientuje knihovna i bibliografické středisko, využívající při shromažďování údajů o současné literatuře počítačovou techniku. Zasluhou bývalého ministra národní obrany L. Dobrovského našel ústav v roce 1991 nové působiště v kasárnách Jiřího z Poděbrad (na náměstí Republiky), když byl nucen opustit klášter na Strahově navrácený řádu premonstrátů.

Od 1. února 1993 má Ústav také nové vedení (ředitelem je V. Macura, jeho zástupcem P. Janoušek), jež čeká nelehký úkol vyrovnat se se svízelnou situací vzniklou pronikavým snížením rozpočtu pracoviště a postarat

se o to, aby současně se zrodem českého státu nezaklil výzkum národní literatury v těch oblastech, jež vyžadují týmovou spolupráci a který je za stávající situace neuskutečnitelný na vysokých školách.

Pokusil jsem se načrtnout jakési vnitřní dějiny Ústavu, jeho proměny jakožto instituce. Jistě podstatnější a pro obor i podnětější, ale též nesrovnatelně náročnější by byl nástin vnitřních proměn oboru, vývoje samotné literárněvědné problematiky, jak se odrazila v této instituci a jak v ní byla řešena. Snad i k tomu se naskytne příležitost i čas.

Zdeněk Pešat

STRUKTURA ÚSTAVU

(stav k 30.4.1993)*

ŘEDITEL: PhDr. Vladimír Macura, CSc.

(do 31.1.1993 PhDr. Zdeněk Pešat, DrSc.)

ZÁSTUPCE ŘEDITELE: PhDr. Pavel Janoušek, CSc.

(do 31.1.1993 PhDr. Vladimír Macura, CSc.)

VĚDECKÁ TAJEMNICE: PhDr. Marcela Bergerová, CSc.

HOSPODÁŘSKÁ SPRÁVA A ADMINISTRATIVA:

Ing. Miluše Barešová, Jiřina Cerhová (0,6 úv.), Marie Hlávková (do 28.2.1993), Blanka Chylíková, Helena Poláková, Květa Pešková (0,6 úv.), Marie Šípová (0,6 úv.), Milota Šollová (0,5 úv.), Hana Urbanová; Miroslav Chylík (0,5 úv.).

* Z Ústavu odejde (většinou z důvodu finančních restrikcí) 30 pracovníků, 3 budou pokračovat v zkráceném úvazku.

VĚDECKÁ RADA:

Předseda: PhDr. Jiří Holý, CSc.

PhDr. Přemysl Blažiček, DrSc.; doc. PhDr. Jiří Brabec, CSc.; doc. PhDr. Miroslav Červenka, DrSc.; PhDr. Petr Čornej, CSc. (1991 se vzdal členství); prof. PhDr. Miroslav Drozda, DrSc. (místopředseda, 1990 zemřel); doc. PhDr. Aleš Haman, DrSc.; PhDr. Jiří Holý, CSc. (od roku 1992 předseda); doc. PhDr. Rudolf Chmel, CSc. (1990 odstoupil); PhDr. Milan Jankovič, DrSc.; PhDr. Vladimír Just, CSc.; doc. PhDr. Jaroslav Kolár, CSc.; PhDr. Václav Königsmark, CSc.; PhDr. Jaroslav Med, CSc.; doc. PhDr. Jiří Opelík, CSc.; PhDr. Mojmír Otruba, CSc. (1990–1992 předseda); PhDr. Adolf Scherl, CSc.; prof. PhDr. Zdeněk Stříbrný, DrSc. (1992 se vzdal členství); PhDr. Vladimír Svatoň, CSc.; PhDr. Václav Štěpán, CSc. (1992 se vzdal členství). Místo odstoupivších členů byla vědecká rada doplněna prof. PhDr. Josefem Forbelským, CSc.; PhDr. Zdeňkem Hrbatou, CSc.; prof. PhDr. Jaroslavou Janáčkovou, CSc. a PhDr. Pavlem Janouškem, CSc.

Vědecká rada byla zvolena na počátku roku 1990 hlasováním pléna vědeckých a odborných pracovníků ústavu jako koncepční a poradní orgán, doplňující ředitele a vedení pracoviště. V letech 1990–1992 se zabývala rehabilitacemi, atestacemi všech zaměstnanců a zvláště kritérii hodnocení práce a koncepcí ústavu. Sledovala práci všech oddělení, spolupráci ústavu s vysokými školami a vědeckou výchovu mladých pracovníků.

ODDĚLENÍ TEORIE

Vedoucí: PhDr. Jiří Holý, DrSc.

doc. PhDr. Miroslav Červenka, DrSc.; PhDr. Marie Havránková (0,5 úv.); PhDr. Daniela Hodrová, DrSc.; PhDr. Jiří Holý, CSc.; PhDr. Ing. Petr Kaiser; PhDr. Marie Kubínová, CSc.; PhDr. Vladimír Macura, CSc.; PhDr. Marie Mravcová, CSc.; PhDr. Pavel Vašák, DrSc.

(Do 31.3.1993 byl vedoucím oddělení PhDr. Milan Jankovič, DrSc., do 31.3.1990 byl vedoucím oddělení PhDr. Milan Zeman, CSc. Do 1991 byly členkami oddělení PhDr. Jiřina Táborská, CSc. a PhDr. Alice Jedličková, CSc., do 1990 zde působili PhDr. Jaroslava Heřtová, CSc., PhDr. Květa Hyršlová, DrSc., PhDr. Pavel Janoušek, CSc. a PhDr. Jiří Trávníček.)

Během osmdesátých let patřilo oddělení teorie, v němž byli zaměstnáni většinou pracovníci mladšího a středního věku, k nejproduktivnějším pracovištím ústavu. Vznikly zde mimo jiné kolektivní publikace *Poetika české meziválečné literatury* (1987) a *Průvodce po světové literární teorii* (1988).

Ve výzkumu literární teorie a poetologie pokračovalo oddělení i v letech 1990–1992, za spoluúčasti dvou předních pracovníků, kteří se vrátili v rámci rehabilitací, Miroslava Červenky a Milana Jankoviče. V roce 1992 byla odevzdána do tisku vysokoškolská příručka *Kapitoly z teorie literárního díla I* (red. Marie Kubínová, druhý díl se připravuje). V témže roce – v návaznosti na starší publikaci *Rozumět literatuře I* (1986) – vyšel soubor interpretací *Česká literatura 1945–1970* (red. Jiřina Táborská a Milan Zeman), jehož pokračování, svazek *Český Parnas* (interpretace období 1970–1990, red. Jiří Holý a Jiřina Táborská), vyjde v letošním roce. Do tisku byla rovněž připravena kniha *Proměny subjektu I–II*, věnovaná poetice české literatury první půle 20. století. Vedle toho vydali pracovníci oddělení v letech 1990–1992 devět individuálních knižních publikací.

První část grantového úkolu *Literární tematologie* (souboru sémanticky orientovaných prací k problematice tematiky literárního díla) uzavřela kniha Vladimíra Macury *Šťastný věk* a soubor studií Daniely Hodrové pro připravovanou publikaci *Místa s tajemstvím*.

Oddělení věnovalo pozornost i dvěma dosud zanedbávaným teoretickým oborům, versologii (systematický průzkum poezie českého obrození – Miroslav Červenka a Petr Kaiser, studie ze srovnávací slovanské metriky – Miroslav Červenka; na obou úkolech externě spolupracuje PhDr. Květa Sgallová, CSc.) a textologii (do tisku odevzdána příručka *Textologie – teorie a ediční praxe* od Pavla Vašáka). Podílelo se rovněž na

dalších úkolech ústavu, na redakční přípravě časopisu Česká literatura apod

ODDĚLENÍ DĚJIN ČESKÉ LITERATURY A LEXIKOGRAFIE

Vedoucí: doc. PhDr. Jiří Opelík, CSc.

Jiřina Dunděrová (0,5 úv.); PaedDr. Dana Dvořáková (mat. dov.); PhDr. Irena Kraitlová; PhDr. Lenka Kusáková; PhDr. Ludmila Lantová, CSc. (0,5 úv.); doc. PhDr. Jan Lehár, CSc.; PaedDr. Luboš Merhaut, CSc.; PhDr. Zdeněk Pešat, DrSc.; prom. fil. Vlasta Skalická; PhDr. Eva Strohsová, CSc.; PhDr. Petr Šisler; PhDr. Eva Taxová, CSc.; PhDr. Václav Vaněk; PaedDr. Jiří Zizler; PhDr. Aleš Zach.

(Do 30.4.1992 byl vedoucím oddělení PhDr. Aleš Haman, CSc., do 31.3.1991 byla vedoucí oddělení PhDr. Eva Taxová, CSc. Do konce roku 1992 v oddělení působily PhDr. Dagmar Mocná, CSc. a PhDr. Markéta Selucká, CSc., do roku 1991 PhDr. Stanislava Mazáčová, PhDr. Jitka Pelikánová a PhDr. Marcela Rossová, CSc., do 1990 byli členy oddělení PhDr. Přemysl Blažiček, DrSc., PhDr. Vladimír Forst, CSc. [0,5 úv.], prom. fil. Dalibor Holub, PhDr. Petr Málek, prom. fil. Michaela Nondková a PhDr. Blanka Svadbová, CSc.)

Oddělení svou základní orientací literárněhistorické se už od poloviny 70. let soustřeďuje – a to v souvislosti se setrvalou personální restrikcí stále jednostranněji – na sestavení *Lexikonu české literatury* (LČL); klasická literárněhistorická práce přichází povětšinou ke slovu v podobě příspěvků na vědeckých konferencích, kandidátských prací, časopiseckých studií, edic a komentářů k nim apod. „mimo úvazek“.

Sám LČL staví domácí literární lexikografii na kvantitativně i kvalitativně nový stupeň. Záměrem 3 500 hesel rozvržených do 4 dílů je podat obraz českého písemnictví od nejranějšího stadia staroslověnského a latinského do 20. století (zde s omezením na autory debutující do roku 1945), a to slovníkovými hesly o individuálních činitelích literárního vývoje: osobních (spisovatelé beletristé – i pro mládež, odborní spisovatelé o české literatuře, překladatelé), knižních (almanachy, sborníky), časopiseckých a institucionálních (nakladatelství, spolky a skupiny, vědecké společnosti). Heslo zahrnuje detailní biografii, literární charakteristiku formou objektivního popisu, úplnou primární a výběrovou sekundární bibliografii. Adresátem LČL je zainteresovaný čtenář (učitelé, studenti, knihovníci, redaktori, dramaturgové, literární vědci sami, nároční čtenáři);

v rámci oboru je LČL základnou příštích slovníků specializovaných nebo popularizačních.

Jak zřejmo, jde o dílo náročné časově i personálně, vymykající se podmínkám, jež Grantová agentura ČSAV stanovila pro získání grantu. Proto oddělení v říjnu 1992 požádalo, aby byl LČL přiznán statut významného vědeckého projektu; v této žádosti bylo ukončení prací (při tehdejší obsazení oddělení) datováno 31. 12. 1999. 1. díl LČL (A–G) vyšel 1985, 2. díl ve 2 svazcích (H–J, K–L + dodatky A–G) 1993. Autorské dokončení 3. dílu (M–Ř) plánuje oddělení do konce 1993, v roce 1993 začalo redakční zpracování hesel.

Eva Strohsová a Zdeněk Pešat podrobili věcné a stylistické autorské revizi (s doplněním bibliografie) a dokončili přípravu čtvrtého dílu akademických *Dějin české literatury* do tisku. Svazek navazuje na předchozí díly vydané v průběhu 50. a 60. let, zahrnuje literaturu od 90. let 19. století do roku 1945. Původně byl odevzdán nakl. Academia v roce 1968, jeho vydání však bylo zastaveno.

ODDĚLENÍ SOUČASNÉ LITERATURY

Vedoucí: PhDr. Pavel Janoušek, CSc.

PhDr. Přemysl Blažiček, DrSc.; PhDr. Věra Brožová; doc. PhDr. Aleš Haman, DrSc.; PhDr. Blanka Hemelíková; PhDr. Alice Jedličková, CSc.; Eva Kárníková; PhDr. Jaroslav Med, CSc.; prom. fil. Michaela Nondková; PhDr. Vladimír Novotný; PhDr. Blanka Svadbová, CSc.; PhDr. Bohumil Svozil, CSc.

(Do 1991 byli členy oddělení PhDr. Václav Königsmark, CSc., PhDr. Dobrava Moldanová, CSc., PhDr. Radko Pytlík, CSc. a PhDr. Ivana Vízdalová; během 1991 i PhDr. Marie Mravcová, CSc.)

Oddělení vzniklo na jaře 1990 s cílem napsat *Slovník českých spisovatelů 1945–90*. Projekt by měl být prvním slovníkem, který vedle sebe postaví spisovatele ze všech tří větvi české poúnorové literatury. S přihlédnutím ke specifice daného období časově naváže na *Lexikon české literatury* a zhruba v 900 heslech zpracuje základní informace o výraznějších autorských osobnostech poválečných desetiletí.

Úkol je řízen tříčlennou redakcí: hlavní redaktor – Pavel Janoušek, redaktorky – Blanka Svadbová, Alice Jedličková. Na psaní jednotlivých hesel se vedle ostatních členů oddělení podílí nejen řada pracovníků

Ústavu, ale i více než čtyřicet externistů. Ke konci února 1993 bylo napsáno a v různé fázi redakčního zpracování se nachází přes 40% hesel.

Z pracovních důvodů byl projekt rozčleněn do pěti sešitů a takto bude patrně také vydáván. Vydání první části lze předpokládat na přelomu 1993–94.

Ve stadiu úvah a přípravných prací, které byly zpomaleny redukcemi, je projekt *Antologie českého myšlení o literatuře 1945–90* – která by prostřednictvím průřezu z dobových kritik, recenzí, úvah a usnesení, materiálově zmapovala dané období.

Jednotliví pracovníci oddělení se věnují i množství dalších individuálních úkolů. První část grantového úkolu *Recepce a funkce literárních textů ve vývoji české společnosti* uzavřela obsáhlá studie Aleše Hamana o recepce beletrie pro Českou literaturu a soubor pojednání věnovaných období obrození a teoretickým otázkám.

BRNĚNSKÁ POBOČKA ÚČSL

Vedoucí: PhDr. Miroslav Zelinský

PhDr. Sylva Bartůšková, CSc.; PhDr. Blahoslav Dokoupil, CSc.; Jarmila Paternmannová (0,5 úv.); PhDr. Pavel Pešta; PhDr. Ladislav Soldán, CSc.; PhDr. Marie Uhlířová; PhDr. Drahomíra Vlašínová; Alena Vrbová.

(Do června 1992 byl vedoucím pobočky PhDr. Blahoslav Dokoupil, do října 1992 PhDr. Sylva Bartůšková. Do roku 1990 byla členkou pobočky PhDr. Krystyna Kardyni Pelikánová, CSc., do 1991 zde působili PhDr. Milan Blahynka, CSc., PhDr. Viktor Kudělka, CSc., PhDr. Jiří Poláček, CSc. a PhDr. Štěpán Vlašín, DrSc., do 1992 PhDr. Richard Svoboda.)

Brněnská pobočka má statut samostatného oddělení ÚČSL. Její pracovníci se věnují regionálním úkolům a píší hesla pro *Lexikon české literatury* a *Slovník českých spisovatelů 1945–90*.

V roce 1991 autorsky i redakčně připravili (pod vedením Blahoslava Dokoupila a Miroslava Zelinského) *Slovník českého románu 1945–90*.

Byly zahájeny přípravné práce (heslář a koncepce hesel) na projektu *Český literární život 1945–90*, do kterého bylo zapojeno na 20 externistů z vysokých škol (pobočka soustavně spolupracuje s FF a PF MU v Brně, dále s FF v Olomouci, Ostravě a Praze, s PF v Hradci Králové a v Plzni) a dalších institucí.

KABINET PRO STUDIUM ČESKÉHO DIVADLA

Vedoucí: PhDr. Eva Šormová

PhDr. Jan Dehner; PhDr. Milena Dosoudilová, CSc.; prom. hist. Alice Dubská, CSc.; Zdeněk Hořínek; PhDr. Vladimír Just, CSc.; PhDr. Štěpán Otčenášek (0,5 úv.); PhDr. Terezie Pokorná; PhDr. Jan Pömerl, CSc. Interní vědecká aspirantura: Zuzana Augustová.

(Do 30.9.1991 byl vedoucím oddělení PhDr. Jan Pömerl, CSc. Do 1992 byli členy oddělení PhDr. Jaromír Paclt, CSc. a PhDr. Ladislava Petišková, do 1991 Jindřich Černý, PhDr. Milan Hanuš, Jindřiška Malinová, PhDr. Jan Svoboda, PhDr. Evžen Turnovský a PhDr. Stanislava Zachařová, do 1990 PhDr. Olga Janáčková, PhDr. Adolf Scherl, CSc., PhDr. Bořivoj Srba a PhDr. Ivan Vojtěch, CSc.)

(Všichni pracovníci oddělení odcházejí k 30.4.1993 a oddělení zaniká.)

Kabinet pro studium českého divadla se v roce 1990 vrátil od široce proponované koncepce výzkumu všech dramatických umění ke své původní teatrologickobohemistické orientaci. Redukovaný kolektiv se soustředil k práci na následujících úkolech: Česká divadelní kultura 1945–1989, hudebně–dramatické divadlo 2. poloviny 19. století a 1. poloviny 20. století, vydávání historicko–teoretického čtvrtletníku *Divadelní revue*. Do konkursu o získání grantů přihlásil Kabinet tři úkoly (*Česká divadelní kultura 1945–1989, Emancipace operní režie a Specifické formy a tendence moderního dramatického textu*); všechny byly přijaty. V roce 1992 byl jeden z nich, *Specifické formy a tendence moderního dramatického textu*, dokončen; jeho individuálním řešitelem byl Zdeněk Hořínek. Ostatní dva týmové úkoly jsou zpracovávány průběžně. 1992 byla dokončena kolektivní práce *Kapitoly k dějinám českého hudebnědramatického divadla 2. poloviny 19. století*. Výsledky práce jednotlivců byly prezentovány v samostatných knižních publikacích, sbornících a odborných časopisech. V roce 1991 Kabinet uspořádal v Praze ve spolupráci s International Federation for Theatre Research (IFTR) mezinárodní konferenci na téma *Don Juan a Faust ve 20. století*, které se zúčastnilo na 60 zahraničních teatrologů. Výsledkem spolupráce s další mezinárodní organizací, Istituto Internazionale per la Ricerca Teatrale, bylo zvláštní číslo časopisu *Biblioteca Teatrale*, obsahující studie českých autorů o pražském divadelnictví. Byla zahájena spolupráce s Forschungsinstitut für Musiktheater Thurnau (pracoviště univerzity v Bayreuthu), věnovaná problematice operní inscenace (viz úkol *Emancipace operní režie*, na němž participují obě pracoviště). Jednotlivci se účastnili řady zahraničních i domácích vědeckých

konferencí. Podíleli se také na pracích vznikajících v literárněbohemistických odděleních ÚČSL (zejména lexikografie), přednášeli na vysokých školách. Zanedbatelná nebyla ani kritická a recenzní činnost v odborném a denním tisku.

ODDĚLENÍ SVĚTOVÉ LITERATURY

Vedoucí: PhDr. Anna Housková, CSc.

PhDr. Miluša Bubeníková; PhDr. Zdeněk Hrbata, CSc.; PhDr. Vladimír Svatoň, CSc.; PhDr. Lenka Vachalovská, CSc.; PhDr. Ladislav Šerý. Interní vědecká aspirantura: PhDr. Anežka Charvátová (mat. dov.). Studijní pobyt: Mgr. Tomáš Glanc.

(Do 1993 byl členem oddělení PhDr. Martin Procházka, CSc., do 1992 zde působili PhDr. Pavla Lidmilová a PhDr. Milan Tvrdlík, CSc., do 1991 PhDr. Blanka Markovičová, CSc., prom. fil. Jaroslava Podzimeková, Slávka Romportlová, prof. PhDr. Zdeněk Stříbrný, DrSc. [0,5 úv.] a PhDr. Gabriela Veselá, CSc., do 1990 PhDr. Viera Glosiková, CSc., Jaroslava Haučnerová, PhDr. Marie Pavluš, CSc., PhDr. Aleš Pohorský, CSc., Ing. Luboš Vaněček [0,5 úv.] a PhDr. Jiří Veselý, CSc.)

(Pracovníci oddělení odcházejí k 30.4.1993 a oddělení zaniká; T. Glanc přechází do oddělení dějin české literatury a lexikografie.)

Výzkum cizích literatur v ÚČSL se od roku 1989 velmi výrazně proměnil. Změnila se jeho koncepce, která se soustředila na teoreticky náročný mezioborový výzkum moderních literatur Evropy a Ameriky, interpretovaný v kontaktu s tradicí české kultury. Silně se zredukoval počet vědeckých a odborných pracovníků a od půli roku 1991 (po vzniku samostatného Slovanského ústavu) se studium této oblasti soustředilo v jediném oddělení světové literatury.

Místo dřívějších akademických časopisů vznikly nové časopisy Svět literatury a Litteraria Pragensia.

Oddělení dokončilo dva úkoly, v nichž navázalo na dřívější práci některých pracovníků: výzkum tzv. regionalismu v moderním evropském a americkém románu, jehož výsledkem je kolektivní kniha *Román a genius loci* (1993); druhou společnou knihou, odevzdanou do tisku počátkem

roku 1993, je *Český romantismus v evropském kontextu*. V roce 1991 se oddělení zaměřilo na dva nové krátkodobější úkoly: *Princip groteskní stylizace v ruské próze 20. století*, jednorokní grant, jehož výsledky byly publikovány časopisecky; a *Utopie Nového světa v amerických a evropských literaturách*, z jehož výsledků vzniklo monotematické číslo Litteraria Pragensia (3/1992). V roce 1992 oddělení ve spolupráci s katedrou iberoamerikanistiky FF UK uspořádalo na téma utopie Ameriky mezinárodní kolokvium, s hojnou a kvalitní zahraniční účastí; v tisku je sborník z kolokvia *Utopias of the New World* (vyjde 1993). Uvedené čtyři úkoly jsou různými aspekty reflexe moderní epochy v západní kultuře. K ní se zaměřuje hlavní rozpracovaný úkol oddělení *Interpretace a hledání kulturní identity v evropských a amerických literaturách*, jemuž byl udělen tříletý grant 1992–94. Dílčím příspěvkem k tomuto tématu je i studium ruské literární emigrace v Praze, v první fázi věnované literární pozůstalosti myslitele A. Béma.

Pracovníci oddělení se dále podíleli na přípravě Dějin německé literatury a na dvou slovnících spisovatelů (anglických a latinskoamerických). Z individuálních prací je v tisku kniha Vladimíra Svatoně *Epické zdroje románu* (vyjde v roce 1993).

ODDĚLENÍ VĚDECKÝCH INFORMACÍ

Vedoucí: PhDr. Věra Buriánková

Markéta Hájková (mat. dov.); Jana Hrubá; Daniela Chattová; Marie Kmochová; Eliška Kosová (0,5 úv.); PhDr. Marcela Rossová (Husová), CSc.; Olga Šichová (0,5 úv.); Ing. Aleš Kaňka; Iva Kislingerová; prom. fil. František Knopp; Ing. Jiří Mika; Jana Miková; Mgr. Vlasta Řežábková; PhDr. Marie Schützová (0,75 úv.); PhDr. Stanislava Sýkorová; Eva Žahourková.

(Do 31.1.1991 byl vedoucím oddělení PhDr. Aleš Zach. Do 1993 byla členkou oddělení prom. ped. Věra Vladyková, CSc., do 1992 zde působili Jindřiška Malinová, Lenka Nešporová, prom. fil. Jaroslava Podzimeková a Slávka Romportlová, do 1991 byli členy oddělení PhDr. Blanka Hemelíková, Eva Kárníková, Alice Oppová, Ing. Karel Strachota [0,5 úv.], Milota Šollová [0,5 úv.] a Eva Vrtátková, do 1990 Miloslava Dudová.)

Z knihovny, staročeského archivu a malého týmu bibliografů vzniklo oddělení, které má několik informačních zdrojů. Rozšířeného provozu studovny a soustředěného informačního servisu začali využívat kromě pracovníků ústavu i mimoústavní badatelé (studenti, pedagogové, vědci i širší veřejnost).

Jádrem oddělení je *knihovna*. Byla založena v roce 1949, má cca 115 000 svazků (dnes ji tvoří bohemistická knihovna a fondy oddělení světových literatur a Kabinetu pro studium českého divadla) a je jedinou literárněvědně specializovanou knihovnou v republice. Od roku 1990 je pozornost zaměřena na získávání exilové literatury a kompletování exilových literárních a kulturněpolitických periodik (fondy exilové literatury byly tajně budovány již v 80. letech).

Podstatnou složkou oddělení je *bibliografie*. Retrospektivní bibliografická kartotéka zahrnuje přibližně 2 500 000 údajů (z přibližně 500 periodických i neperiodických titulů) a pokrývá období 1770–1945. V roce 1992 byly obnoveny redakční a excerpční práce; v konečné podobě bude kartotéka zahrnovat vedle oddílů autorského a odkazového i časopiseckou a věcnou část. Kartotéka knižních překladů (1870–1903) je doplňována. Bibliografie poválečné české literární vědy je zpracována knižně (1945–80), navazuje počítačová databáze: z desetiletí 1981–89 byly zpětně uloženy údaje z let 1981–83, databáze od roku 1990 do současnosti je průběžně aktualizována.

Součástí oddělení je též *biografický archiv* (soubor biografických údajů, výstřížků a dotazníků – přibližně 12 000 obálek – je systematicky doplňován), dále *staročeská sbírka* (kopie a mikrofilmy staroslověnských památek a bohemikálních rukopisů a tisků byly průběžně doplňovány do roku 1991, kdy byla zrušena ústavní fotolaboratoř) a *ediční servis* (soustřeďuje agendu při technické realizaci a distribuci ústavních časopisů a publikací).

Měla by být vytvořena lokální počítačová síť, která by propojila jednotlivé zdroje informací a která by se v budoucnu začlenila i do veřejné datové sítě v České republice i v zahraničí. Byla navázána spolupráce s katedrami bohemistiky na vysokých školách, počítá se s pomocí studentů při práci na retrospektivní bibliografii a s organizováním seminářů z oblasti vědecké informatiky.

Oddělení textologie a ediční bylo zrušeno 30.6.1991. Jeho vedoucím byl PhDr. Pavel Vašák, DrSc., pracovníky: PhDr. Aleš Dvořák, PaedDr. Dana Dvořáková, PhDr. Marie Havránková, doc. PhDr. Jaroslav Kolár, CSc., PhDr. Dagmar Mocná, CSc., PhDr. Markéta Selucká, CSc. a PhDr. Eva Štědroňová (do 1990 PhDr. Petr Čornej, CSc., prof. PhDr. Jaroslava Janáčková, CSc., PaedDr. Jaroslav Picka, PhDr. Hana Šmahelová a PhDr. Jarmila Vísková).

Oddělení slavistiky a komparatistiky přešlo k 1.1.1992 do nově vytvořeného, respektive obnoveného pracoviště – Slovanského ústavu. Vedoucí oddělení byla PhDr. Milada Černá, CSc. (do 1990 PhDr. Slavomír Wollman, CSc.), členy oddělení: PhDr. Jiří Bečka, CSc., PhDr. Libuše Benešová, PhDr. Anna Borůvková, PhDr. Miluša Bubeníková, doc. PhDr. Miroslav Červenka, DrSc., PhDr. Jasna Hloušková, PhDr. Vladimír Kříž, PhDr. Alena Morávková, PhDr. Vladimír Novotný, PhDr. Ilona Slavíková, CSc., PhDr. Vladimír Svatoň, CSc., PhDr. Lenka Vachalovská, CSc., PhDr. Alena Vachoušková, prom. fil. Josef Vlášek (do 1990 PhDr. Tomáš Kafka, PhDr. Helena Sofrová, PhDr. Stanislava Sýkorová).

Z DALŠÍCH AKTIVIT

VĚDECKÁ VÝCHOVA:

Kandidatury věd

1990:

Bořivoj Srba: Poetické divadlo E. F. Buriana; **Sylva Bartůšková:** Jaromír Tomeček a beletrie o přírodě

1991:

Markéta Selucká: Podoby středověké legendy; **Jaroslav Med:** Problémy české literární dekadence; **Hana Šmahelová:** Návraty a proměny

1992:

Alice Jedličková: Adresát v komunikační perspektivě prózy; **Jan Lehár:** Nejstarší česká epika; **Luboš Merhaut:** Cesty stylizace (v české literatuře na přelomu devatenáctého a dvacátého století); **Bohumil Svozil:** Vůle k intelektuální poezii

1993:

Milan Hanuš: Lyrismus a česká filmová tradice; **Miroslav Zelinský:** Mezi třemi druhy

Doktoráty věd

1992

Přemysl Blažíček: Haškův Švejek; **Aleš Haman:** K otázkám teorie četby a čtenářství; **Milan Jankovič:** Nesamozřejmost smyslu; **Zdeněk Pešat:** Jaroslav Seifert; **Daniela Hodrová:** Román zasvěcení; **Vladimír Macura:** České obrození jako kulturní typ

1993:

Jaromír Pacht: Miroslav Ponc - neznámá kapitola z dějin meziválečné avantgardy; **Mojmír Otruba:** Mezitextovost jako záležitost znaková a hodnotová; **Jiří Holý:** Problémy nové české epiky

Habilitace (docentská):

Miroslav Červenka, Aleš Haman, Jaroslav Kolár, Jan Lehár, Jiří Opelík.

PŘEDNÁŠKY, POŘADY, SEMINÁŘE A OSVĚTOVÁ ČINNOST:

Pracovníci ústavu přednášeli a přednášejí v Literárněvědné společnosti, v Pražském lingvistickém kroužku a v mezinárodních lingvistických kursech V. Mathesia, ve Společnosti pro estetiku, v cyklech Letní školy slovanských studií aj. Připravují literární pořady a přednášky pro vysokoškolskou, středoškolskou i širší veřejnost. Píší oponentské posudky disertačních a habilitačních prací a lektorské posudky pro různá nakladatelství. Podílejí se na přípravě skript, učebnic pro základní a střední školy. Spolupracují s Českým rozhlasem a s Českou televizí. Pracovníci Kabinetu pro studium českého divadla dramaturgicky a lektorsky spolupracují s Národním divadlem, Divadlem Na zábradlí, Divadlem Labyrint, Studiem Ypsilon. ÚČSL pořádal v roce 1990 postgraduální seminář teorie literatury pro mladé pracovníky z univerzitních fakult a kulturních institucí.

KONFERENCE:

Ústav pořádal či spolupořádal konference:

- Bezručova Opava (1990, 1991, 1992, brněnská pobočka s Památníkem Petra Bezruče)
- Humanismus v českých zemích (1990, mezinárodní konference)
- Česko-bulharské sympóziu o moderně a avantgardě (1990, s Bulharským kulturním střediskem)

- Polská literatura 80. let 20. století a její recepcce v Československu (1990, mezinárodní konference, s Polským kulturním střediskem)
- Konference k 100. výročí narození F. Werfela (1990, s PEN klubem)
- Polská literatura v samizdatu (1991)
- Pražská strukturalistická škola, historie a perspektivy (1991, mezinárodní konference)
- Don Juan a Faust ve 20. století (1991, mezinárodní konference, ve spolupráci s IFTR)
- Česká a polská literatura přelomu 80. a 90. let, Česká a polská literatura 90. let (1991, mezinárodní konference)
- E. Valenta a Lidové noviny (1991, Prostějov, konferenci spolupřádala brněnská pobočka)
- Metodologická východiska kolektivní práce Evropská metra ve slovanských literaturách (1992)
- Utopias of the New World (1992, mezinárodní kolokvium, oddělení světové literatury ve spolupráci s katedrou iberoamerikanistiky FF UK)
- Tematologický seminář u příležitosti pracovního pobytu M. J. Lotmana (1992, s FF UK)
- Oleg Sus redivivus (1992, Brno, mezinárodní konference, spolupřádatel brněnská pobočka)

Pracovníci ústavu se v minulých letech hojně účastňovali dalších domácích i mezinárodních konferencí (New York, Londýn, Varšava, Moskva, Wroclaw, Glasgow, Vídeň, Lisabon, Barcelona, Sofie, Paříž, Budapešť, Agrigento, Coimbra, Freyung, Kyjev, Los Angeles, Stratford, Tokio, Salzburg, Bamberg, Bochum, Regensburg, Nottingham, Amsterdam aj.).

ČLENSTVÍ VE VÝBORECH, VĚDECKÝCH, REDAKČNÍCH AJ. RADÁCH:

- Libuše Benešová** – tajemnice Mezinárodní asociace pro studium a šíření slovanských kultur
- Miroslav Červenka** – Akademická rada AV ČR, Americká sématická společnost, výbor Literárněvědné společnosti, výbor Pražského lingvistického kroužku, výbor Českého PEN-klubu, redakční rada časopisu Slovenská literatúra, ediční rada nakladatelství Čs. spisovatel a ediční rada spisů B. Hrabala
- Jan Dehner** – redakční rada časopisu Czech and Slovak Theatre
- Aleš Haman** – redakční rada časopisů Czechoslovak and Central European Journal a Český jazyk a literatura ve škole
- Jiří Holý** – literární komise ministerstva kultury, redakční rady časopisů Kritický sborník, Balagan, Slavisches Theater, porota pro udělování Ceny Jaroslava Seiferta
- Daniela Hodrová** – porota pro udělování Ceny Jaroslava Seiferta
- Anna Housková** – redakční rada časopisu Iniciály
- Zdeněk Hořínek** – redakční rada časopisu Svět a divadlo
- Milan Jankovič** – redakční rada spisů B. Hrabala, výbor Společnosti pro estetiku
- Pavel Janoušek** – rada Obce spisovatelů, Ústřední knihovnická rada, předseda redakční rady literárního týdeníku Tvar, vědecká rada Památníku národního písemnictví, správní rada Nadace A. Radoka
- Vladimír Just** – Grantová komise ČSAV, Rada pro televizní vysílání
- Jaroslav Kolár** – edičně textologická komise Mezinárodního komitétu slavistů
- Marie Kubínová** – výbor Společnosti pro estetiku, Sémiotická skupina při Kybernetické společnosti
- Jan Lehár** – vědecká rada Ústavu pro klasická studia ČSAV
- Vladimír Macura** – redakční rada Slovenských pohľadů a Tvaru
- Jaroslav Med** – redakční rada Proglasu a Perspektiv (přílohy Katolického týdeníku)
- Luboš Merhaut** – porota pro udělování Ceny českých knihkupců a Literárních novin

Vladimír Novotný – redakční rada časopisů Svět literatury, Světová literatura, týdeníku Nové knihy

Jiří Opelík – redakční rada Zpravodaje Společnosti bratří Čapků

Štěpán Otčenášek – redakční rada Divadelních novin

Martin Procházka – místopředseda Kruhu moderních filologů, světový výbor Světové federace živých jazyků (FIPLV)

Zdeněk Stříbrný – předseda Kruhu moderních filologů

Eva Strohsová – redakční rada spisů Karla Poláčka

Vladimír Svatoň – předseda Společnosti pro estetiku

Petr Šisler – redakční rada sborníku PNP Literární archiv, poradní sbor pro sbírkotvornou činnost knihovny PNP

Eva Šormová – členka výboru Istituto Internazionale per la Ricerca Teatrale (Benátky)

Pavel Vašák – předseda české sekce Mezinárodní asociace literárních kritiků (Paříž), předseda Klubu českých spisovatelů, člen vědecké sekce Českého literárního fondu, redakční rada časopisů Nové knihy

Josef Vlášek – tajemník Mezinárodního komitétu slavistů

Ivan Vojtěch – člen Mezinárodního komitétu Schönbergovy nadace

Slavomír Wollman – prezident Mezinárodní asociace pro studium a šíření slovanských kultur, prezident Mezinárodního komitétu slavistů

EXPERTÍZNÍ ČINNOST:

Ústav zpracoval přehled o brazilské a portugalské literatuře (pro zahraniční komisi FS), expertní stanovisko ke koncepci činnosti Ústavu pro hudební vědu ČSAV (pro prezidium ČSAV), oponenturu osnov české literatury pro gymnázia a střední školy (pro ministerstvo školství), oponenturu koncepce Památníku národního písemnictví (pro ministerstvo kultury).

SPOLUPRÁCE ÚSTAVU S VYSOKÝMI ŠKOLAMI A MEZINÁRODNÍMI INSTITUCEMI

SPOLUPRÁCE S VYSOKÝMI ŠKOLAMI

Pedagogické působení:

FF UK Praha: **Miroslav Červenka** (mj. vede a dokončuje činnost někdejší „ilegální“ večerní university bohemistiky jako dálkového studia), **Tomáš Glanc**, **Jiří Holý**, **Daniela Hodrová**, **Zdeněk Hořínek**, **Anna Housková**, **Zdeněk Hrbata**, **Milan Jankovič**, **Pavel Janoušek**, **Vladimír Just**, **Jan Lehár**, **Vladimír Macura**, **Dagmar Mocná**, **Zdeněk Pešat**, **Jan Pömerl**, **Martin Procházka**, **Zdeněk Stříbrný**, **Milan Tvrdlík**, **Pavel Vašák**, **Gabriela Veselá**, **Jiří Veselý**, **Aleš Zach**

Fakulta sociálních věd UK Praha: **Jiří Holý**, **Aleš Zach**

PF UK Praha: **Václav Vaněk**, **Pavel Vašák**

Katolická teologická fakulta Praha: **Jaroslav Med**

AMU Praha: **Zdeněk Hrbata**, **Pavel Vašák**

FAMU Praha: **Daniela Hodrová**, **Vladimír Just**, **Marie Mravcová**

DAMU Praha: **Zdeněk Hořínek**, **Blanka Svadbová**

Západočeská universita Plzeň: **Aleš Haman**

JAMU Brno: **Sylva Bartůšková**, **Zdeněk Hořínek**

PF MU Brno: **Drahomíra Vlašínová**

SKŠ Brno: **Marie Uhlířová**

FF OU Ostrava: **Miroslav Zelinský**

FF SU Opava: **Ladislav Soldán**

Účast v akademických orgánech a další spolupráce:

Členy komisí pro udělování vědeckých hodností na FF UK jsou **Daniela Hodrová, Jiří Holý, Anna Housková, Zdeněk Hrbata, Vladimír Just, Marie Kubínová, Vladimír Macura, Jan Lehár, Jan Pömerl, Martin Procházka, Vladimír Svatoň.**

Oddělení světové literatury připravilo mezioborový semestrální cyklus přednášek *Teorie a typologie románu 20. století* pro studenty bohemistiky a romanistiky.

Pracovníci ústavu se dále podílejí na výzkumných úkolech vysokých škol: **Lenka Kusáková** spolupracuje na grantovém úkolu FF UK Po vídka 19. století; **Zdeněk Hrbata** spolupracuje s bohemistickým seminářem FF UK při výzkumu recepce belgické literatury v Čechách.

Pro různé fakulty pracovníci ÚČSL píší posudky na diplomové a jiné práce, účastní se přípravy skript a učebnic (**Zdeněk Hořínek, Anna Housková, Zdeněk Hrbata, Vladimír Macura, Martin Procházka, Vladimír Svatoň, Pavel Vašák, Aleš Zach, Miroslav Zelinský**).

Brněnská pobočka ÚČSL spolupracuje s katedrou české a slovenské literatury FF MU v Brně, s katedrou bohemistiky a s Ústavem literatury pro mládež PF MU v Brně.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE:

Mezinárodního grantu CEU Evropská metra ve slovanských literaturách se účastní **Miroslav Červenka** (vedoucí projektu) a **Petr Kaiser**.

Miroslav Červenka přednášel na universitách v Kostnici, Mnichově, Saarbrückenu a ve Vídni.

Miroslav Zelinský získal mezinárodní grant CEU na téma Jazyk literárních dějin.

Jiří Opelík spolupracuje s vídeňskou redakcí Österreichisches Biographisches Lexikon (projektem Rakouské akademie věd).

S universitou v Saarbrückenu (projekt Samizdat und Tamizdat in Osteuropa) spolupracuje **Jiří Holý**.

Vladimír Macura se podílel na projektu The Everyman Companion to East European Literature (R. B. Pynsent, Londýn) a výzkumu evropské etikety (A. Montandone Creteille).

Pavel Vašák přednášel na Université Lumière v Lyonu v rámci výzkumné spolupráce s Maison Rhone Alpes des Sciences de l'Homme, přednáší bohemistiku na Université de Paris – Sorbonne.

Marie Kubínová, Vladimír Macura a Vladimír Svatoň se účastní rakouského grantového výzkumného úkolu Semiotics of Culture / Cultural Semiotics.

Na projektu chicagské University of Illinois Shakespeare Across Cultures: Multimedia Project spolupracuje **Martin Procházka**, dále se účastní přípravy mezinárodní bibliografické ročenky Shakespeare: Annotated World Bibliography (Washington), kromě toho získal grant University of Adelaide na přednáškové turné po Austrálii.

Anna Housková se účastní mezinárodního hispanistického projektu Diccionario Enciclopédico de Letras de América Latina koordinovaného v Caracasu, každoročně spolupracuje na bibliografické ročence Anuario Bibliográfico: Historia del Pensamiento Ibero e Iberoamericano (University of Georgia).

Pavla Lidmilová se podílí na mezinárodním projektu Bibliografia das tradusoes tchecas da literatura brasileira (Biblioteca Nacional, Rio de Janeiro).

Oddělení světové literatury spolupracuje s Archives et Musée de la Littérature v Bruselu: výzkum recepce belgické literatury (**Zdeněk Hrbata**) a výzkum evropského romantismu (Mannheim – Heidelberg – Rostock – Glasgow).

Kabinet pro studium českého divadla je kolektivním členem International Federation for Theatre Research (IFTR).

Na vídeňské universitě přednášel **Jaromír Pactl**.

S Evropskou akademií pro hudební divadlo spolupracuje **Milena Dosudilová**, skupina pro hudební divadlo spolupracuje s Forschungsinstitut für Musiktheater Thurnau (universita v Bayreuthu).

Pracovníci ústavu se účastnili projektů vypracovaných v rámci UNESCO: Nástin dějin slovanských literatur a Výzkum středoevropské literatury.

ČASOPISY VYDÁVANÉ ÚSTAVEM

ČESKÁ LITERATURA

Vedoucí redaktor: Miroslav Červenka; redakce: Marie Havránková, Jiří Holý, Milan Jankovič.

Rokem 1993 vstupuje Česká literatura do 41. ročníku. Během čtyřiceti let si vytvořila pověst špičkového vědeckého časopisu, uznávaného doma a vysoce ceněného v zahraničí. Věnuje se české literární historii a problémům literárněteoretickým, kromě studií a esejistických rozhledů otiskuje dokumenty a polemiky, přináší recenze odborných knih. V České literatuře publikují pracovníci ústavu, objevují se v ní ukázky z kolektivních prací (např. Lexikonu české literatury, Slovníku české literatury po roce 1945, dvou svazků interpretací poválečné české literatury). Časopis je však samozřejmě otevřen také vědcům z jiných pracovišť, uveřejňuje též příspěvky předních zahraničních literárních vědců, zvláště teoretiků a bohemistů (např. Jurij Lotman, Janusz Sławinski, Thomas Winner, Herta Schmidová, Sylvie Richterová a další).

Česká literatura vychází šestkrát ročně, celkový rozsah představuje více než 650 (přes 1000 rukopisných) stran.

SVĚT LITERATURY

Vedoucí redaktor: Vladimír Svatoň; výkonná redaktorka: Lenka Vachalovská.

Vychází dvakrát ročně od roku 1991. Je psán česky a určen české odborné veřejnosti. Má zprostředkovat kontakt se zahraničním literárněvědným myšlením; v posledním desetiletí se ukazuje zvláště iniciativní myšlení francouzské. Přináší proto mj. překlady koncízních textů a tzv. opožděné recenze – rozборы významných literárněvědných pojednání, popř. esejí bez ohledu na to, že od jejich vydání uplynulo více let. Kromě toho sleduje v recenzích i běžnou produkci, zejména české knihy o cizích literaturách. – Stati se do určité míry vracejí k několika základním průběžným tématům, jako je teorie a typologie moderního románu, problém

regiónu a kulturní identity, utopické projekty moderního myšlení. Věnuje též pozornost literatuře české z hledisek, jež klade literatura světová.

LITTERARIA PRAGENSIA

Vedoucí redaktor: Anna Housková (do 1992 Zdeněk Hrbata); redakce: Martin Procházka, Milan Tvrđík; výkonná redaktorka: Miluša Bubeníková.

Vychází dvakrát ročně od roku 1991. Je psán v cizích jazycích (angličtina, francouzština, němčina, španělština) a obrací se k mezinárodnímu vědeckému publiku. Usiluje o rozšíření současného literárněvědného bádání o aspekt obecně kulturologický. Soustřeďuje jednak příspěvky zahraničních badatelů k určitým diskusním otázkám, jednak studie, recenze a zprávy domácí, což umožňuje, aby česká literární věda navazovala kontakt s děním za hranicemi. Jeho ústředními tématy byly např. problémy fenomenologického pojetí historismu, teorie románu, utopie Nového světa, romantismu.

DIVADELNÍ REVUE

Vedoucí redaktor: Vladimír Just; redakce: Štěpán Otčenášek, Eva Šormová, Zdeněk Hořínek, Jan Pömerl.

Čtvrtletník Kabinetu pro studium českého divadla je zaměřen na českou divadelní kulturu v celé její dějinné rozloze, od raného středověku až po dnešek. Jde o jediné české periodikum tohoto druhu. Časopis je členěn do čtyř oddílů: Studie – analýzy, Rozhledy, Encyklopedie českých divadel, Dokumenty – texty – materiály. Jednotlivá čísla jsou volně tematicky vázána, zejména v části Studie – analýzy. V dosavadních ročnících byla věnována pozornost mj. moderní divadelní režii, lidovému divadlu, historii německého divadla na českém území, poválečné dramatice, středověkému divadlu, divadelní kritice apod.

VÝBĚROVÝ PŘEHLED PUBLIKACÍ PRACOVNÍKŮ ÚSTAVU

Bibliografie pracovníků ústavu od ledna 1990 obsahuje přibližně 1300 položek. Následující přehled chce podat co nejúplnější výčet knižních publikací a edicí, z časopiseckých publikací zdůrazňuje především studie, obsáhlejší články a interpretace, do jisté míry i doslovy a publikace v zahraničí, pomíjí zcela příspěvky v denním tisku, recenze, popularizační články apod. Doslovy ke knihám, jež jsou uvedeny mezi edicemi, nejsou již zahrnuty mezi dalšími příspěvky.

Dále nerozepisujeme jednotlivé příspěvky do některých souborů, do nichž podstatnou měrou přispěli pracovníci ústavu:

Československý biografický slovník. Praha, Academia 1992. (Anna Borůvková, Alice Dubská, Aleš Haman, František Knopp, Ladislava Petišková, Jan Pömerl, Eva Šormová, Milan Tvrdlík)

Josef Věromír Pleva – spoluvůrce pokrokové kulturní politiky.

Brno, Muzejní a vlastivědná společnost a Státní vědecká knihovna 1990. (Pavel Pešta, Marie Uhlířová, Drahomíra Vlašínová)

Kartotéka spisovatelů, příloha časopisu *Čtenář*, 1991–1992. (Přemysl Blažiček, Aleš Haman, Jiří Holý, Václav Königsmark, Marie Mravcová, Michaela Nondková, Vladimír Novotný, Blanka Svadbová, Jiří Zizler)

Marginálie, 1988–90. Praha, PNP 1992. (Přemysl Blažiček, Miroslav Červenka, Dobrava Moldanová, Jiří Opelík)

Ptáci vítají jítro zpěvem, poddůstojníci řvaním (Karel Poláček 1892–1992). Praha – Rychnov nad Kněžnou 1992. (Aleš Haman, Blanka Hemelíková, Marie Mravcová, Vladimír Novotný, Ladislav Soldán, Eva Strohsová, Marie Uhlířová)

I. KNIHY

(včetně publikací, které ÚČSL vydal v edici Ursus či spoluydal)

ČESKÁ LITERATURA 1945–1970. Praha, SPN 1992. (red. Jiřina Táborská a Milan Zeman; Daniela Hodrová, Jiří Holý, Květa Hyršlová, Milan Jankovič, Pavel Janoušek, Alice Jedličková, Václav Königsmark, Vladimír Macura, Jaroslav Med, Marie Mravcová, Zdeněk Pešat, Jiřina Táborská, Jiří Trávníček, Milan Zeman)

ČESKÁ LITERATURA NA PŘEDĚLU STOLETÍ. Praha, H+H 1991. (red. Jaroslava Janáčková; Miroslav Červenka, Petr Čornej, Jaroslav Med, Zdeněk Pešat)

DIVADLO NOVÉ DOBY 1945–1948. Praha, Panorama 1990. (Jiří Hájek, Olga Janáčková, Vladimír Just, Štěpán Otčenášek, Ladislava Petišková, Jan Pömerl, Eva Šormová, Adolf Scherl)

K ČESKÉ LITERATUŘE 1945–1948. Brno, ÚČSL a Guide 1992. (red. Sylva Bartůšková; Blahoslav Dokoupil, Aleš Haman, Pavel Janoušek, Vladimír Macura, Pavel Pešta, Jiří Poláček, Ladislav Soldán, Marie Uhlířová, Drahomíra Vlašínová, Jiří Trávníček, Miroslav Zelinský)

LEXIKON ČESKÉ LITERATURY (Osobnosti, díla instituce) 2, H–L. 2 sv. Praha, Academia 1993. (vedoucí redaktor V. Forst)

POLONICA (sb. z 5. celostátní konference čs. polonistů). Brno, ÚČSL 1991. (red. Krystyna Kardyni–Pelikánová; Viktor Kudělka, Krystyna Kardyni–Pelikánová, Ladislav Soldán, Drahomíra Vlašínová)

ROMÁN A „GENIUS LOCI“ (Regionalismus jako pojetí světa v evropské a americké literatuře). Praha, ÚČSL 1993. (red. Anna Housková a Zdeněk Hrbata; Anna Housková, Zdeněk Hrbata, Martin Procházka, Vladimír Svatoň, Lenka Vachalovská, Gabriela Veselá)

SLOVNÍK ČESKÉHO ROMÁNU 1945–1991. Ostrava, Sfinga 1992. (red. Blahoslav Dokoupil a Miroslav Zelinský; Sylva Bartůšková, Blahoslav Dokoupil, Jiří Poláček, Marie Uhlířová, Miroslav Zelinský)

PŘEMYSL BLAŽÍČEK:

Haškův Švejk. Praha, Čs. spisovatel 1991

Sebevědomění poezie (Nad básněmi V. Holana). Pardubice, ÚČSL a Akcent 1991.

MIROSLAV ČERVENKA:

Styl a význam. Praha, Čs. spisovatel 1991.

Z večerní školy versologie II (Sémantika a funkce veršových útvarů: versologický průvodce tvorbou generace 90. let). Praha, ÚČSL a Mlejnek 1991.

Významová výstavba literárního díla. Praha, UK 1992.

MIROSLAV ČERVENKA - VLADIMÍR MACURA - JAROSLAV MED - ZDENĚK PEŠAT:

Slovník básnických knih. Praha, Čs. spisovatel 1990.

VLADIMÍR FORST:

Živé návraty. Praha, Čs. spisovatel 1989 (fakticky 1990).

ALEŠ HAMAN:

Česká literatura po roce 1945 z ptací perspektivy (Pro studenty 4. ročníků středních škol). Praha, Fortuna 1990.

Literatura z pohledu čtenářů. Praha, Čs. spisovatel 1991.

JIŘÍ HOLÝ

Práce a básnivost (Estetický projekt světa Vladislava Vančury). Praha, Čs. spisovatel 1990.

Česká literatura 1910–1945 (Příručka pro 3. ročník středních škol). Praha SPN 1991.

JIŘÍ HOLÝ - JIŘÍ BRABEC - ALEŠ ZACH:

Tabuizovaná literatura posledních dvaceti let. Praha, Ústav pro kulturně výchovnou činnost 1990.

ZDENĚK HOŘÍNEK:

Knihy o komedii. Praha, Scéna 1992.

Drama, divadlo, divák (skripta). Brno, JAMU 1992.

MILAN JANKOVIČ:

Nesamozřejmost smyslu. Praha, Čs. spisovatel 1991.

Dílo jako dění smyslu. Praha, ÚČSL a Pražská imaginace 1992.

VLADIMÍR JUST:

Divadlo plné paradoxů (Příběh Divadla satiry 1944–49 a nejen jeho). Praha, Panorama 1990.

Věc: Vlasta Burian. Praha, Rozmluvy 1991.

VIKTOR KUDĚLKA:

Marie Tomášová. Praha, Filmový ústav 1990.

VLADIMÍR MACURA:

Šťastný věk (Symboly, emblémy a mýty 1948–1989). Praha, ÚČSL a Pražská imaginace 1992.

JAN LEHÁR:

Česká středověká lyrika. Praha, Vyšehrad 1990.

MARIE MRAVCOVÁ:

Literatura ve filmu. Praha, Melantrich 1990.

JAROMÍR PACLT:

Miroslav Ponc (Neznámá kapitola z dějin meziválečné umělecké avantgardy). Praha, Supraphon 1990.

Václav Talich ve Švédsku. Praha, Primus 1993.

ZDENĚK PEŠAT:

Jaroslav Seifert. Praha, Čs. spisovatel 1991.

RADKO PYTLÍK:

Bohumil Hrabal. Praha, Čs. spisovatel 1990.

PAVEL PEŠTA:

Jaroslav Seifert – básník svobody (přednáška). Brno, Masarykova společnost 1992.

Bibliografické příručky:

Česká literární věda 1969. Bohemistika. Praha, ÚČSL 1990 (sest. Boris Mědílek a Věra Vladyková).

Česká literární věda 1982. Neslovanské literatury. Praha, ÚČSL 1990 (sest. František Knopp).

Česká literární věda 1974–75. Slavistika. Praha, ÚČSL 1990 (sest. Alena Vachoušková a Helena Sofrová).

Česká literární věda 1979. Bohemistika. Praha, ÚČSL 1991 (sest. Boris Mědílek a Věra Vladyková).

Česká literární věda 1980. Bohemistika. Praha, ÚČSL 1992 (sest. Boris Mědílek a Věra Vladyková).

V tisku:

ČESKÝ PARNAS (*Česká literatura 1970–1990*) (interpretace vybraných děl 60 autorů)

ČESKÝ ROMANTISMUS V EVROPSKÉM KONTEXTU (týmová práce)

DĚJINY ČESKÉ LITERATURY, 4. díl

KAPITOLY Z TEORIE LITERÁRNÍHO DÍLA (týmová práce)

THE PRAGUE STRUCTURALIST SCHOOL, ITS HISTORY AND FUTURE (To the Centenary of Jan Mukařovský) (sborník ze stejnojmenné konference)

PROMĚNY SUBJEKTU I - II

TEXTOLOGIE: TEORIE A EDIČNÍ PRAXE (týmová práce, red. Pavel Vašák)

UTOPIÁS DEL NUEVO MUNDO (*Utopias of the New World*) (sborník ze stejnojmenné konference)

PŘEMYSL BLAŽÍČEK: *Epičnost a naivita Holečkových Našich*

PŘEMYSL BLAŽÍČEK: *Škvoreckého Zbabělci*

DANIELA HODROVÁ: *Román zasvěcení*

PAVEL JANOUŠEK: *Studie o dramatu*

ALICE JEDLIČKOVÁ: *Adresát v komunikační perspektivě prózy*

VLADIMÍR JUST: *Mystérium smíchu* (2. díl monografie o V. Burianovi)

VLADIMÍR SVATOŇ: *Epické zdroje románu* (*Z teorie a typologie ruské prózy*)

II. EDICE

MIROSLAV ČERVENKA:

Zbigniew Herbert: Poslání pana Cogito. Praha, Čs. spisovatel 1991.

Bohumil Hrabal: Básnění. Praha, Pražská imaginace 1992.

Jindřich Chaloupecký: Obhajoba umění, Praha, Čs. spisovatel 1991. (s V. Karfíkem)

ALEŠ HAMAN:

Ludvík Aškenazy: Světla zastaveného času. Praha, Mladá fronta 1992.

JIRÍ HOLÝ

František Langer: Byli a bylo. Praha, SPN 1992.

Marginálie, 1988–90. Praha, PNP 1992.

Čítanka české a slovenské literatury (Pro 3. ročník středních škol). Praha, SPN 1992.

MILAN JANKOVIČ:

Jan Mukařovský: Příklad poezie (K otázce trvalé platnosti Máchova díla). Praha, Pražská imaginace 1991. (s J. Janáčkovou)

Bohumil Hrabal: Městečko, kde se zastavil čas. Praha, Odeon 1992.

JAROSLAV KOLÁR:

Historia o životu doktora Jana Fausta. Praha, Academia 1991.

PAVLA LIDMILOVÁ:

Fernando Pessoa: Kniha neklidu. Praha, Odeon 1992.

JAROSLAV MED:

Viktor Dyk: Promenáda Diogenova. Praha, Čs. spisovatel 1990.

Jan Zahradníček: Pozdravení slunci. Brno, Blok 1991.

Jan Zahradníček: Žitnívé léto. Brno, Blok 1991.

Jiří Karásek ze Lvovic: Gotická duše a jiné prózy. Praha, Vyšehrad 1991.

JIRÍ OPELÍK:

Karel Čapek: Listy z let budoucích, Bajky z let budoucích. Praha, Melantrich 1990.

Karel Scheinpflug: Můj švagr Karel Čapek. Hradec Králové, Kruh 1991.

Karel Čapek ve fotografii. Praha, SNK 1991.

PAVEL PEŠTA:

Za svobodu a samostatnost. Brno 1992.

TEREZIE POKORNÁ – JIRÍ HOLÝ:

Jan Grossman: Analýzy. Praha, Čs. spisovatel 1991.

MARTIN PROCHÁZKA:

Comenius and the Significance of Learning Languages and Literatures. Praha, UK 1992.

LADISLAV SOLDÁN:

Oleg Sus: Geneze sémantiky hudby a básnictví v moderní české estetice. Brno, MU 1992.

BLANKA SVADBOVÁ:

Korespondence Z. Nejedlého s historiky. Praha 1992.

BOHUMIL SVOZIL:

Ota Pavel: Zlatí úhoři. Praha, Čs. spisovatel 1991.

JARMILA VÍŠKOVÁ:

Jaroslav Seifert: *Jablko z klína, Ruce Venušiny, Jaro sbohem.* Praha, Čs. spisovatel 1990.

DRAHOMÍRA VLAŠÍNOVÁ:

Strášidelné příběhy města pražského. Praha, Melantrich 1990.

V tisku:

Skupina 42 (antologie textů, ed. Zdeněk Pešat a E. Petrová)

Vysoká hra (výbor z textů francouzské skupiny, ed. Ladislav Šerý)

Roman Jakobson: Poetická funkce (2 sv., výbor literárněvědných prací, ed. Miroslav Červenka)

III. ČLÁNKY V ČASOPISECH, SBORNÍCÍCH A DO-SLOVY:**ZUZANA AUGUSTOVÁ:**

Škola rozkladu, *Svět a divadlo* 1991, č. 3.

„Vážený pane doktore Vyskočile“ *Svět a divadlo* 1992, č. 1–2.

SYLVA BARTUŠKOVÁ:

Bulharská literatura v českých naučných slovnících, sb. *Československo–bulharské kulturní vztahy.* Brno 1990, s. 234–240.

MARCELA BERGEROVÁ:

Ferdinand Pujman a česká scénografická avantgarda, *Divadelní revue* 1990, č. 3.

PŘEMYSL BLAŽÍČEK:

Karel Toman a antika, *Česká literatura* 1990, s. 245–254.

Svébytnost přírody v Holečkových Naších, *Svět literatury* 1991, č. 2.

Na okraj Zbabělců, *Prostor* 1992, č. 19.

Pojetí postav v Holečkových Naších, *Česká literatura* 1992, s. 37–51.

Sebezaujetí a předstírání v Zbabělcích, *Kritický sborník* 1992, č. 1.

Skutečnost u Karla Tomana, *Česká literatura* 1992, s. 474–482.

VĚRA BROŽOVÁ:

Hra starých pánů, sb. *Umění a civilizace jako divadlo světa.* Praha 1993.

MILUŠA BUBENÍKOVÁ – LENKA VACHALOVSKÁ:

The Unknown Heritage of a Russian Émigré in Czechoslovakia: A. L. Bém, *Litteraria Pragensia* 1992, č. 4.

MIROSLAV ČERVENKA:

Individuální styl a významová výstavba literárního díla, *Česká literatura* 1990, s. 212–223.

Halasova sebeoslovení, *Časopis moravského muzea* 1990, s. 263–274.

Polymetrie Fausta v polských a českých překladech, *Slavia* 1991, s. 87–101.

Mukařovského fónická linie a rozbor veršové intonace, *Česká literatura* 1991, s. 242–268.

Sebeoslovení v lyrice, *Estetika* 1991, s. 242–268.

Jana Mukařovského rozchod se strukturalismem, *Tvar* 1991, č. 36.

Sobre el artefacto en la literatura, *Criterios* 1991, s. 115–133.

Rytmičtý impuls, *Slovenská literatúra* 1991, s. 257–278.

Mýtus a dialog (Šiktancův Český orloj), *Kritický sborník* 1992, č. 1.

Semiotika na samizdata, *Nauka* 1992, č. 2.

Semantyka metrum v twórczści J.V. Sládka, *Pamiętnik literacki* 1992, č. 3. příspěvky ve všech svazcích sb. *Słowiańska metryka porównawcza I – V,* 1978 – 1993. (s K. Sgallovou)

PETR ČORNEJ:

Minulost plná schémat, *Tvar* 1990, č. 16–17.

Lipanská křižovatka, *Tvar* 1990, č. 43.

JAN DEHNER

O Donu Juanovi a Faustovi v divadle 20. století, *Divadelní revue* 1992, č. 1.

eseje o tvorbě P. Ebena, V. Kalabise, M. Kopelenta, I. Loudové, K. Slavického, sb. *Contemporary Composers.* Chicago–London 1992, s. 258 n.

Operní dirigent jako interpret symfonické hudby, *Opus Musicum* 1992, č. 2.

BLAHOSLAV DOKOUPIL:

Ke specifičnosti historického románu, sb. *Litteraria humanitas*, Brno 1991, s. 263–267.

Problémy rekonstrukce literárního procesu 50. let, *Tvar* 1992, č. 49.

MILENA DOSOUDILOVÁ:

Hilarova inscenace Prodané nevěsty, *Divadelní revue* 1990, č. 4

Geneze Pujmanova pojetí Prodané nevěsty, *Hudební věda* 1991, s. 125–133.

The Golden Tuning Fork for Stabat Mater, *Music News from Prague* 1992, č. 7–8.

Emancipace režie v hudebním divadle, *Divadelní revue* 1992, č. 3.

ALICE DUBSKÁ:

Vedené divadlo, *Divadelní revue* 1990, č. 0.

Divadlo Marie Zieglerové v Libni, Divadlo na Výstavě, Deklarace, *Divadelní revue* 1990, č. 4.

A Contribution to the Bohemian Marionette Theatre, sb. *Present Trends in Research of the World Theatre*. Varšava 1991, s. 18–25.

Loutkové divadlo Umělecké výchovy, Umělecká loutková scéna, Dřevěné divadlo, *Divadelní revue* 1991, č. 2.

Proměny jedné hry, *Čs. loutkář* 1992, č. 11.

ALEŠ HAMAN:

K obsahové analýze uměleckého díla, *Česká literatura* 1990, s. 97–114.

K Ecově kritice ikoničnosti, *Estetika* 1990, s. 251–156.

O reálné působnosti literární produkce, *Česká literatura* 1990, s. 446–450.

Subjekt ve filozofii a umění moderní doby, *Estetika* 1991, s. 129–137.

Prózy Arnošta Lustiga a dnešní čtenář, *Tvar* 1992, č. 10.

Próza jako ornament, *Slovenské pohľady* 1992, s. 98–104.

Hlavní rysy vývojového procesu prózy, poezie, dramatu a kritiky, sb. *Česká literatura po roce 1945*. Praha 1992, s. 15–114.

Neruda a evropanství, sb. *Jan Neruda 1991*. Praha 1992, s. 10–18.

Prevít a zvířátka, in *P. Pujman: Prevít a zvířátka*. Praha 1992.

Autor s duší romantika (Ivan Klíma), *Literární noviny* 1992, č. 37.

BLANKA HEMELÍKOVÁ:

Pomněnky z pouti humoru národním obrozením, sb. *Proudy české umělecké tvorby 19. století*. Praha 1991, s. 43–47.

Tajemník lásky, *Česká literatura* 1991, s. 392–402.

Zlatá kniha našeho vojska, *Tvar* 1992, č. 33.

JASNA HLOUŠKOVÁ:

Stanisław Przybyszewski – modernistický, nebo módní?, *Slavia* 1991, s. 192–196.

Domov a vlast (Rekonstrukce ztraceného časoprostoru), *Svět literatury* 1991, č. 2.

O vášni, bolesti a morálce, in *Š. Žeromski: Historie hříchu*. Praha 1990, s. 488–497.

DANIELA HODROVÁ:

Hora jako místo s tajemstvím, sb. *Kontexty českého a slovenského umenia*. Bratislava 1990, s. 277–289.

Text jako místo s tajemstvím, *Česká literatura* 1991, s. 14–27.

Stanu se sebou, stanu-li se řečí (Nad texty V. Linhartové), *Kritický sborník* 1991, č. 1.

Postava–definice a postava–hypotéza, *Estetika* 1991, s. 83–106.

Ráj tady a teď?, *Tvar* 1992, č. 1.

Vnitřní místo, *Iniciály* 1992, č. 28.

Topos vchodu – brána a škvíra v pražské literatuře, *Slovenské pohľady* 1992, s. 100–106.

Le roman autoréférentiel, *Les Nouveaux Cahiers de l'Est* 1992, č. 4.

Prague, pièce sans issue, *Lettre internationale* 1992, č. 33.

La structure et les transformations du roman initiatique, *Litteraria Pragensia* 1992, č. 4.

Le topos de la bataille perdue, sb. *Le roman tchèque dans le contexte international, Mémoires et tradition dans la prose contemporaine*. Paris 1992, s. 83–96.

L'Art du roman chez Vladislav Vančura, sb. *Vladislav Vančura, Markéta Lazarová, Christian Bourgeois*. Paris 1993, s. 9–20.

JIŘÍ HOLÝ:

Poznámky k samizdatové literatuře, *Iniciály* 1990, č. 4 a 5.

Čapkova Bílá nemoc, sb. *Literární archiv* 24, Praha 1990, s. 129–136.

Novalisovy úvahy a fragmenty, in *Novalis: Zázračná hra světa*. Praha 1991, s. 250–259.

L'ode a la joie de Holan, *La Revue de Belles-Lettres* 1991, s. 173–180.

- Václav Havel: Zahradní slavnost, *Česká literatura* 1991, s. 167–171.
- Vančurovy Obrazy z dějin, *Česká literatura* 1991, s. 424–436.
- Il messaggio teatrale di Karel Čapek, sb. *Biblioteca Teatrale*. Roma 1991, s. 61–77.
- Vladislav Vančura v zajetí filmu, *Illuminace* 1991, s. 69–90.
- Pohádkové a lidové prvky v Čapkově díle, *Slovenská literatúra* 1991, s. 294–308.
- Mitteleuropa in der Auffassung von Milan Kundera und Václav Havel, *Slavistisches Jahrbuch* 1991, s. 27–36.
- O českém literárním samizdatu, sb. *Literární archiv* 25, Praha 1991, s. 25–40.
- Divadlo světa v hrách Karla Čapka, in *K. Čapek: Dramata*. Praha 1992, s. 443–465.
- Selbstreflexion der Kultur, sb. *Kultur im Umbruch*. Bremen 1992, s. 145–154.
- ZDENĚK HOŘÍNEK:**
- Hry s příběhy („Nedivadelní“ texty I. Vyskočila), *Divadelní revue* 1990, č. 0.
- Pokus o autonomní divadelní tvorbu, sb. *Kontexty českého a slovenského umenia*. Bratislava 1990, s. 403–417.
- Pohled zvenčí a zevnitř, *Svět a divadlo* 1991, č. 3.
- Potíže s interpretací, *Svět a divadlo* 1991, č. 4.
- Sémiotika kritiky a kritika sémiotiky, *Slovenské divadlo* 1992, č. 1.
- Anatomie moci, *Svět a divadlo* 1991, č. 6.
- Strindberg znova přečtený, *Divadelní revue* 1992, č. 1.
- Cesty pirandellismu, *Divadelní revue* 1992, č. 2.
- Proměny a věrnost Eugène Ionesca, *Světová literatura* 1992, č. 2.
- Drama jako experiment s člověkem, *Iniciály* 1992, č. 26.
- Přemysl Rut (Pokus o prozatímní portrét), *Svět a divadlo* 1992, č. 5.
- Dvojitý model epického divadla, *Divadelní revue* 1993, č. 1.
- ANNA HOUSKOVÁ:**
- Estudios de literatura latinoamericana en Checoslovaquia, *Revista de crítica literaria latinoamericana* 1990, č. 31–32, s. 297–306.
- Juan Inés de la Cruz, *Revista Iberoamericana* 1990, č. 150.

- Cesta ke kořenům v hispanoamerických románech, *Svět literatury* 1991, č. 1.
- Polémica con utopias en novelas hispanoamericanas, *Litteraria Pragensia* 1991, č. 3.
- Nové světy (Utopie unaveného muže J. L. Borgese), *Iniciály* 1991, č. 16.
- La nostalgia por el paraíso perdido y el descender a las raíces en novelas hispanoamericanas, *Ibero-Americana Pragensia* 1991(1992), s. 199–205.
- Novelas idílicas en la literatura latinoamericana, *Rumbos* 1992, č. 10.
- Hispanoamerický esej, *Tvar* 1993, č. 10, 11 a 13.
- ZDENĚK HRBATA:**
- Bastila a „Bastily“ ve francouzské literatuře, sb. *Jazyk revoluční doby*. Praha 1990, s. 61–75.
- Karolínská epopeja jako Zeyerovo gesto, *Česká literatura* 1990, s. 494–505.
- Kouzelná pohádka a francouzský klasicismus, in *Francouzské pohádky*. Praha 1990, s. 336–347.
- Bretonská literatura jako „regionální“ a meziliterární problém, sb. *Osobitné meziliterárne spoločenstvá*. Bratislava 1991, s. 81–92.
- Evokace, permanence, básnivost – k francouzskému literárnímu regionalismu, *Svět literatury* 1991, č. 1.
- Tajemné Čechy – jejich význam a atributy v díle G. Sandové, *Svět literatury* 1991, č. 2.
- Chateaubriand: une épopée de l'homme de la nature, *Litteraria Pragensia* 1992, č. 3.
- Literární historie dnes, *Svět literatury* 1992, č. 3.
- Smysl a význam (Poznámka k jejich použití a vymezení), *Česká literatura* 1992, s. 187–194.
- Umělecký časopis La Liberté (1832–1833), *Umění* 1992, č. 1.
- Problém regionu v literatuře a pojem regionalismu v literární vědě, *Iniciály* 1992, č. 28.
- Mezi svobodou a určeností, in *J. P. Sartre: Zedř*. Praha 1992, s. 155–160.
- Česká vesnice a „zuřivý“ romantismus (Sabinova novela Hrobník), *Česká literatura* 1992, s. 367–375.

MARCELA HUSOVÁ:

České literární myšlení a maďarská realita na sklonku 19. století, *Česká literatura* 1992, s. 573–581.

ANEŽKA CHARVÁTOVÁ:

L'rayonnement international de Victor Hugo, *Philologica Pragensia* 1990, s. 173–174.

Od asimilace ke komunikaci (Todorovo zamyšlení nad postojem Evropanů vůči jinému světu), *Svět literatury* 1991, č. 1.

Hispanoamerický esej, *Tvar* 1993, č. 12.

JAROSLAVA JANÁČKOVÁ:

Kritéria vědy?, *Česká literatura* 1990, s. 179–182.

Z geneze Meče Damoklova, *Česká literatura* 1990, s. 235–244.

MILAN JANKOVIČ:

Individuální styl a problematika „smyslu“ uměleckého díla, *Česká literatura* 1990, s. 223–234.

Strukturalismus a interpretace, *Česká literatura* 1991, s. 277–285.

Ještě k pojmu „sémantické gesto“ *Česká literatura* 1992, s. 158–164.

Cesty k otevřenému smyslu, *Tvar* 1992, č. 42.

Jiří Šotola – Tovarýšstvo Ježíšovo, *Česká literatura* 1992, s. 512–521.

PAVEL JANOUŠEK:

Česká kniha v bodě nula aneb Literatura bez dveří, *Kmen* 1990, č. 5.

Time-out aneb Zhroucená tradice, *Tvar* 1990, č. 43.

Karel Čapek jako autorský typ, *Zborník prednášok z vedeckej konferencie o živote a diele K. Čapka*. Trenčín 1990, s. 14.

Utkání s divákem (Poetika výrobního dramatu), *Divadelní revue* 1991, s. 23–42.

Geneze norem a mechanismů (Zrození budovatelského dramatu z duchu avantgardy), *Tvar* 1991, č. 42.

Proces se Slánským jako periodizační mezník v české literatuře?, *Tvar* 1992, č. 48.

ALICE JEDLIČKOVÁ:

Vícejazyčnost v díle K. Čapka, sb. *Karel Čapek a český jazyk*. Praha 1990.

Jiří Weil ve Vrchovanech, sb. *Českolipsko literární* 10, 1991, s. 11–25.

Tematizovaný adresát v meziválečné próze, *Estetika* 1992, s. 36–48.

VLADIMÍR JUST:

Satira v podíiových žánrech aneb Písničkáři 70. a 80. let, *Divadelní revue* 1990, č. 0 a 2.

Montmartre, *Divadelní revue* 1990, č. 4.

Úvahy post-televizní, *Literární noviny* 1990–1993.

Il Teatro Liberato (1927 - 1938), sb. *Biblioteca Teatrale*. Roma 1991, s. 113–132.

Krystal a ne roztok (F. X. Šalda a Národní divadlo), *Divadelní revue* 1991, č. 4.

Červená sedma, Kabaret u Kuřího oka, Kabaret Bum, Kabaret Au, *Divadelní revue* 1991, č. 4.

Osvobozené divadlo Voskovce a Wericha, sb. *Biblioteca teatrale*. Roma 1991, s. 113–131.

Lesk a bída memoárů I a II, *Divadelní revue* 1992, č. 1 a 2.

Konec jednoho paradigmatu, *Divadelní revue* 1992, č. 3.

TOMÁŠ KAFKA:

Fragmenty Daniila Charmse, *Československá rusistika* 1990, s. 249–257.

Sebeoslovování ruského spisovatele, *Československá rusistika* 1990, s. 272–277.

PETR KAISER:

Významová představa Otakara Zicha a sémiotika tvaru literárního díla, *Česká literatura* 1992, s. 333–350.

KRYSTYNA KARDYNI-PELIKÁNOVÁ:

Czeska wiedza o literaturze od r.1890, *Pamiętnik słowiański* 1990.

JAROSLAV KOLÁR:

Český Mastičkář v dějinách vědy o kultuře, *Divadelní revue* 1991, č. 3.

Kodex Gigas a otázka jeho sémiotické interpretace, *Český časopis historický* 1991, s. 662–675.

Die Erasmianische Rezeption in der tschechischen Literatur, sb. *Nachtrageheft*. Köln 1991, s. 57–66.

VÁCLAV KÖNIGSMARK:

Věc Národní divadlo, *Přítomnost* 1991, č. 1.

El teatro como caballo d Troya en la „Revolución d'Tercio-pello“, *Cuadernos Hispanoamericanos* 1488 1991, s. 82–92.

IRENA KRAITLOVÁ:

Václav Tille a jeho směřování k pohádce, *Česká literatura* 1990, s. 438–445.

MARIE KUBÍNOVÁ:

Struktura uměleckého literárního díla a možnosti její analýzy, *Slovenská literatúra* 1991, č. 5.

Interpretace uměleckého literárního díla jako svár sémiotických systémů, *Česká literatura* 1992, s. 1–13.

„Veraltetheit“ und „Altertümlichkeit“ im literarischen Werk (Zur Problematik des Rezeptionskodes), *S-European Journal for Semiotic Studies* 1991, s. 529–539.

K Mukařovského pojetí uměleckého díla, sb. *Studie o J. Mukařovském*. Praha 1991, s. 41–64.

Umělecké dílo jako znak a problém jeho významu, *Česká literatura* 1992, s. 132–138.

Sebereflexe tvůrčího subjektu a téma slova, *Česká literatura* 1992, s. 547–572.

VIKTOR KUDĚLKA:

Česká literatura 1918–1945 v evropském kontextu, *Česká literatura* 1990, s. 41–52.

JAN LEHÁR:

Vančurovo české pohanství, *Česká literatura* 1991, s. 437–442.

Monografie o Dalimilovi, *Česká literatura* 1992, s. 627–632.

PAVLA LIDMILOVÁ:

A Confissão de Lúcio e o livro do desassossego, sb. *Encontro internacional do centenário de Fernando Pessoa*. Coimbra 1990, s. 457–461.

A projecção de Camões na literatura Checa, sb. *Actas – 3 Reunião internacional de camonistas*. Coimbra, 1990, s. 457–461.

Encarnações literárias de Clarice Lispector, sb. *Actas do Terceiro Congresso*. Coimbra 1992, s. 557–562.

Mezi absurdnem a groteskou, *Světová literatura* 1992, č. 1.

Utopias na literatura brasileira, *Litteraria Pragensia* 1992, č. 3.

O século XX na novela portuguesa, *Revista de Universidade de Coimbra* 1992, s. 401–407.

O testemunho na literatura brasileira, sb. *Estudas Universitarios de Língua e literatura*. Rio de Janeiro 1993, s. 631–637.

VLADIMÍR MACURA:

Culture As Translation, sb. *Translation, History and Culture*. London 1990, s. 64–70.

Blaník a národní mýtus v 19. století, *Sborník vlastivědných prací z Podblanicka*. Praha 1990, s. 53–56.

Český sen, sb. *Proudý české umělecké tvorby 19. století*. Praha 1990, s. 50–57.

Český a slovenský romantismus ve sporu s romantismem, sb. *Kontexty českého a slovenského umenia*. Bratislava 1988 (fakticky 1991), s. 196–215.

Klácelova teorie smíchu, sb. *Proudý české umělecké tvorby 19. století*. Praha 1991, s. 37–42.

O mystifikování českém, *Přítomnost* 1991, č. 6.

Vážnikvane na modernata subjektivnost v češkata poezija, *Literaturna misál* 1991, č. 4.

Semiotik der Prager Untergrundbahn, *S-European Journal for Semiotic Studies* 1991, s. 541–556.

Hledání podobojí, in *D. Hodrová: Podobojí*. Ústí n. L. 1991, s. 175–179.

Zeno Dostál's Zodiac Novels, *Czechoslovak and Central European Journal* 1992, č. 1

La mort de l'Homme d'Etat (Etiquette et Rite), sb. *Savoir Mourir*. Paris 1993, s. 118–132.

blok estonské literatury in *The Everyman Companion to East European Literature*. London 1993.

Semi(o)fejetony, *Tvar* 1992-93

BLANKA MARKOVIČOVÁ:

Pirandello e D'Annunzio – la concezione del personaggio drammatico come momento di paragone, sb. *Pirandello e D'Annunzio*. Palermo 1990, s. 329–336.

JAROSLAV MED:

Reynkúv Odlet vlaštovek, *Akord* 1990/91, č. 9.

Integrální nacionalismus V. Dyka, *Dějiny a současnost* 1991, č. 3.

„Pokleknouti trvám! Žádné rozumět!“ (Básnický apel I. Diviše), *Proglas* 1991, č. 7.

„Velký z popudlivého plemene básníků...“, in *J. Deml: Sen jeden svítí*. Praha 1991, s. 9–31.

Julius Zeyer a František Bílek: Typ duchovního přátelství, *Akord* 1991/92, č. 8.

Medailón O. Březiny, *Literární noviny* 1992, č. 13.

Básník samoty a kontemplace, in *B. Reynek: Vlídne vidiny*. Praha 1992, s. 9–26.

Jan Zahradníček – La Saletta, *Česká literatura* 1992, s. 506–511.

Miloš Dvořák – typ literární kritiky, *Česká literatura* 1992, s. 594–616.

Osobnost Josefa Floriana, *Literární noviny* 1993, č. 14.

LUBOŠ MERHAUT:

Možnosti absurdity a absurdita možného, *Literární noviny* 1990, č. 18.

„Tvůrčí“ stylizace jako jeden z případů stylizace v literárním díle, *Česká literatura* 1991, s. 413–433.

The Mosaic Character of Škvorecký's Novels, *Slovo* 1992, č. 1.

K příběhu Jindřicha Chalupeckého, *Česká literatura* 1992, s. 535–539.

DAGMAR MOCNÁ:

Z dějin „červené knihovny“, *Tvar* 1992, č. 48–52.

Ve svárech slohových kontextů (Panenství M. Majerové), *Česká literatura* 1992, s. 377–381.

DOBRAVA MOLDANOVÁ:

K. Čapek a F. Šrámek, sb. *Karel Čapek*. Hradec Králové 1990, s. 87–108.

MARIE MRAVCOVÁ

Arnošt Lustig - Démanty noci, *Česká literatura* 1991, s. 159 – 166.

Losyho kniha, *Film a doba* 1992, č. 4.

VLADIMÍR NOVOTNÝ:

Barbarský portrét něžnosti, in *B. Hrabal: Něžný barbar*. Praha 1990, s. 147–155.

Zjevení z druhého břehu, in *V. Nebokov: Lužinova obrana – Pozvání na popravu*. Praha 1990, s. 306–317.

Mandelštam v Čechách, *Literární noviny* 1991, č. 2.

Básník generace 1968, in *M. Topinka: Krysí hnízdo*. Praha 1991, s. 127–137.

Vzhůru vstříc tomu, co už není, in *Bohumil Hrabal: Městečko, kde se zastavil čas*. Praha 1991, s. 161 – 166.

Grögerová - Hiršal aneb Experimentální texty po daidalovsku, in *B. Grögerová - J. Hiršal: Trojcestí*. Praha 1991, s. 279 – 286.

Paraepický svět českých čtyřicátníků, *Tvar* 1991, č. 48.

Loretánská poezie Ivana Wernische, *Revolver revue* 1991, s. 36–40.

Básnickovy rozpravy o kultuře, in *O. Mandelštam: Prózy*. Praha 1992, s. 227–237.

Nekonečné umění perzifláže, in *Karel Eichler: Hosté od svatého Diviše*. Praha 1992, s. 135 – 142.

O najboljših českih knjigach, *Književni listi* 1992.

JIRÍ OPELÍK:

Zaumné verše v poezii Oldřicha Mikuláška, *Česká literatura* 1990, s. 321–336.

Doslov in *O. Mikulášek: A trubky zlatý prach*. Brno 1990, s. 89–105.

Publicistův paradox (Portrét F. Peroutky), *Lidové noviny* (příl. Národní 9) 24.10.1991.

Doslov in *J. Skácel: A znovu láska*. Brno 1991, s. 71–76.

Pascalovská kniha české literatury (Josefa Čapka Psáno do mraků), *Zpravodaj Společnosti bratří Čapků* č. 31, 1992, s. 61–69.

Ticho je závit Růže bez konce, *Šlépěj kultury západní Moravy* 1992, č. 3.

O kritice, Čapcích a Lexikonu české literatury, *Literární noviny* 1993, č. 8.

JAROMÍR PACLT:

Živé obrazy, *Divadelní revue* 1990, č. 0.

Renata Pandulová – Allroundtalent der Kunst aneb Žena proměněná v mantru, *Divadelní revue* 1990, č. 4.

Flogl Arnold, Charvát Josef, Šír František, Součková Anna, sb. *Postavy brněnského jeviště 3/11*. Brno 1991.

Hudební divadlo hrůzy, *Divadelní revue* 1991, č. 1.

ZDENĚK PEŠAT:

Literatura skupiny 42, *Literární měsíčník* 1990, č. 1 a 2.

Devětsil and Literature, sb. *Devětsil (Czech-avant-garde art, architecture and design of the 1920s and 30s)*. Oxford 1990, s. 52–57.

Paměť jako východisko, *Tvar* 1991, č. 36.

Poetika Slezských písní, *Česká literatura* 1991, s. 491–511.

Artefakt, estetický objekt, konkretizace, *Česká literatura* 1992, s. 139–143.

Jak vydávat literární vědu, *Literární noviny* 1992, č. 18.

První svazek Koláře, *Literární noviny* 1992, č. 44.

Versologie očima literární historie, *Česká literatura* 1992, s. 522 – 524.

PAVEL PEŠTA:

K prolínání literárních proudů ve stínu totalitního režimu, *Sborník prací FF Slezské university v Opavě* 1991, A, s. 17–21.

Spory o dílo a teorie Ó. Ľysohorského v třicátých letech, sb. *Umělecký a lidský odkaz básníka Ó. Ľysohorského*. Frýdek–Místek 1992, s. 78–94.

LADISLAVA PETIŠKOVÁ:

F.T. Marinetti e il teatro ceco degli anni Venti, sb. *Biblioteca teatrale*. Roma 1991, s. 79–98.

F. T. Marinetti a české divadlo dvacátých let, *Divadelní revue* 1991, č. 3. Sezóna ve stínu, *Scéna* 1991, č. 18.

Křesadlo, Studio pohybového divadla, *Divadelní revue* 1992, č. 4.

ALEŠ POHORSKÝ:

Zone poétique entre Paris et Prague, sb. *Apollinaire en son temps*. Paris 1990.

TEREZIE POKORNÁ:

Havlovo Vyrozumění Na zábradlí, *Divadelní revue* 1990, č. 3.

Mezi uměním a tvorbou, *Revolver revue* 1992, č. 18.

text katalogu *Pavel Brázda, Věra Nováková – 50. léta – obrazy, kresby*. Praha 1992.

The Theatre as a Communion of Souls. Le théâtre comme communion des âmes, *Theatre Czech and Slovak* 1992, č. 3.

JIRÍ POLÁČEK:

F. X. Šalda a Vladislav Vančura, *Tvar* 1991, č. 23.

Óda na družnost, *ROK* 1992, s. 33–35.

JAN PÖMERL:

L'opera italiana a Praga nel settecento, sb. *Biblioteca Teatrale Roma* 1991, s. 3–16.

Východočeská společnost, Středočeská činohra, *Divadelní revue* 1991, č. 3.

Otevření Divadla v Kotcích, Divadlo V kotcích a zámecká divadla, sb. *Divadlo V kotcích*. Praha 1992, s. 7–15, 268–292, 409, 435–436.

Hilmerova společnost, Chmelenského společnost, Lacinova společnost, *Divadelní revue* 1992, č. 3.

Zámecká divadla v Čechách a na Moravě, *Divadelní revue* 1992, č. 4.

MARTIN PROCHÁZKA:

Dramatický konflikt a obraz revoluční situace v dílech anglických romantiků, sb. *Jazyk revoluční doby*. Praha 1990, s. 76–92.

Subjektivität und dramatischer Diskurs in der Sturm, sb. *Shakespeare Jahrbuch*. Weimar 1990, s. 84–98.

Repetition with Difference (Romantic Subjectivity and Alternative Views of History), *Litteraria Pragensia* 1991, č. 1.

Dekonstrukce jako poststrukturalistický proud v angloamerické literární teorii, *Česká literatura* 1991, s. 481–494.

Byronism in Britain and in Bohemia during the Nineteenth Century, sb. *Romantic Continuities*. Essen 1992, s. 76–86.

Declaration of Independence and American Utopias, *Litteraria Pragensia* 1992, č. 3.

(Post)modernism and After, *Litteraria Pragensia* 1992, č. 4.

RADKO PYTLÍK:

Eros v české literatuře, *A – almanach autorů* 1991, č. 3.

MARKÉTA SELUCKÁ:

Jiří Třanovský, Sigismund Bouška, Silvestr Brajto, Šimon Lomnický z Budče, Augustin Olomoucký, Jan Campanus Vodňanský, Alfred Fuchs, Zdeněk Kalista, Jaroslav Durych, *Perspektivy* 1992, č. 3–11.

LADISLAV SOLDÁN:

In margine tzv. autentičnosti, *List pro literaturu* 1990, č. 8.

Básník, překladatel a sběratel pohádek Jan Nepomuk Soukup, *Národopisné aktuality* 1990, s. 159–165.

Český a slovenský prostor v díle Olega Suse, *Romboid* 1991, č. 1.

České pseudosvěty (Pseudokomunikace neboli teorie nerozhodování u Václava Havla), *Romboid* 1991, č. 1.

Josef Pekař – kalendárium života a díla, *Host* 1991, č. 7.

Génius židovství a líc i rub české národní povahy, sb. *O Edmundu Husserlovi*. Prostějov 1991.

Cesta k světlu (Nad problematikou Schopenhauerovy filozofie v básnické tvorbě a duchovním ustrojení Otokara Březiny), *Sborník prací FF Brněnské university*. Brno 1991, s. 51–60.

Dílo ve znamení víry (Z. G. Tarmowski 1914–86), *Proglas* 1992, č. 4.

EVA STROHSOVÁ:

Jaroslav Durych (Pokus o portrét), *Česká literatura* 1991, s. 132–144.

BLANKA SVADBOVÁ:

Arne Novák, hledač kořenů, *Tvar* 1991, č. 4.

K zápasu o vytvoření Československa, *Tvar* 1992, č. 9.

VLADIMÍR SVATOŇ:

Teorie románu a historická poetika, *Estetika* 1990, s. 43–53.

Vztah pojmů struktura a sémantické gesto v historické poetice, *Slavia* 1990, s. 29–34.

Titanismus a romantická ironie, *Československá rusistika* 1990, s. 237–244.

Vnitřní napětí literárního tvaru, *Česká literatura* 1990, s. 529–533.

Lo épico en la novela y el problema de la novela histórica, *Revista de literatura* 1990, č. 101.

„Román životního zvratu“ a „román zakotvení“ v ruské tradici, *Svět literatury* 1991, č. 2.

Český román?, *Tvar* 1991, č. 30.

Cesta po zemi (Nad románem B. Pasternaka Doktor Živago), *Tvar* 1991, č. 35.

K epičnosti románu a k problému románu historického, sb. *Litteraria humanitas*. Brno 1992, s. 248–262.

Dvojitá tvář symbolu v moderní literatuře, sb. *Symbol v lidském vnímání, myšlení a vyjadřování*. Praha 1992, s. 159–164.

LADISLAV ŠERÝ:

Mandiarguesovo černé muzeum, in *A. P. de Mandiargues: Vlčí slunce*. Praha 1992, s. 5–15.

Prorok noci Georges Bataille, in *G. Bataille: Příběh oka, Matka*. Praha 1992, s. 5–11.

Vysoká hra René Daumala, *Světová literatura* 1992, č. 2.

Chateaufreudovi „zbyteční lidé“, in *G.-O. Chateaufreud: Škola snů*. Praha 1992.

Antonin Artaud: zpět ke kořenům, *Analogon* 1992, č. 7.

Antonin Artaud a mýtus „jiného světa“, *Svět literatury* 1992, č. 4.

EVA ŠORMOVÁ:

Hamlet 1926, *Divadelní revue* 1990, č. 1.

Divadlo státního filmu, Činohra 5. května, *Divadelní revue* 1991, č. 1.

Il Teatro dietro la Porta, sb. *Biblioteca Teatrale*. Roma 1991, s. 177–191.

HA-DI, *Theatre Czech and Slovak* 1991, č. 2.

Le Théâtre de marionnettes tchéque Drak, sb. *Small is Beautiful*. Glasgow 1991, s. 101–105.

Slovenské národní divadlo (1920–38), *Divadelní revue* 1992, č. 1.

EVA ŠTĚDROŇOVÁ:

Dialektika umělecké metody a reality v díle J. Weila, *Česká literatura* 1990, s. 126–140.

JIŘINA TÁBORSKÁ:

Ladislav Fuks – Pan Theodor Mundstock, *Český jazyk a literatura* 40, 1990/91, č. 3/4.

JIŘÍ TRÁVNÍČEK:

Básnický kontext Ivana Blatného se Skupinou 42 (Interpretace sbírky Tento večer), *Česká literatura* 1990, s. 425–434.

EVŽEN TURNOVSKÝ:

Il Teatro Na zábradlí, sb. *Biblioteca teatrale*. Roma 1991, s. 147–162.

MILAN TVRDÍK:

Německá literatura na rozcestí, *Literární noviny* 1991, č. 27.

Aus der Wüste in die Oase (Literatur und Politik in der Tschechoslowakei seit 1989), *WAS* 1991, č. 66.

MARIE UHLÍŘOVÁ:

Dvojitá podoba Nesvadbova románu Tajná zpráva z Prahy, *Sborník prací FF Slezské university v Opavě*, ř. literárněvědná, 1991, s. 82–84

LENKA VACHALOVSKÁ:

Na cestě mezi legendou a anekdotou – I. Erenburg: Bouřlivý život Lazika Rojtšvance, *Svět literatury* 1991, č. 6.

Rusko Vladimira Nabokova, *Iniciály* 1992, č. 28.

VÁCLAV VANĚK:

Vedlejší postavy v románech Egona Hostovského, *Česká literatura* 1991, s. 526–538.

Světlem Ivana Wernische, *Kritický sborník* 1992, č. 3.

PAVEL VAŠÁK:

Critique et théorie des systèmes, *Revue de l'Association internationale des critiques littéraires* 1990, s. 57–58.

Text jako rozmytá množina, *Česká literatura* 1992, s. 280–286.

La fin d'un déchirement, *Revue Internationale des Critiques Littéraires* 1992, č. 37.

Česká realita a Máchův symbol, sb. *Symbol v lidském vnímání, myšlení a vyjadřování*. Praha 1992, s. 165–174.

PAVEL VAŠÁK – MARIE HAVRÁNKOVÁ – MILADA CHLÍBCOVÁ:

Kritické vydání textu, *Česká literatura* 1991, s. 547–563.

GABRIELA VESELÁ:

Schuld und Sühne in der deutschsprachigen Literatur in den böhmischen Ländern, *Oesterreichische Franz Kafka-Gesellschaft* 1991, s. 89–98.

Židé v pražské německé literatuře, in *C. Rybár: Židovská Praha*. Praha 1991, s. 210–258.

Život v literaturu proměněný, in *L. Sacher-Masoch: Venuše v kožichu*. Praha 1991, s. 111–118.

JOSEF VLÁŠEK:

Nové stopy vlivu sonetu ve slovanských literaturách, *Slavia* 1990, s. 368–376.

DRAHOMÍRA VLAŠÍNOVÁ:

Jan Neruda v kritice Elišky Krásnohorské, sb. *Jan Neruda 1991*. Pardubice 1992, s. 143–147.

SLAVOMÍR WOLLMAN:

Otázky o slovanské poetice IX.–XI. století, sb. *Filologie o letteratura nei paesi*. Roma 1990, s. 939–944.

ALEŠ ZACH:

Nakladatelské sny 20. let, sb. *Aventinská mansarda*. Praha 1990, s. 7–19.

Představujeme exilová nakladatelství, *Čtenář* 1990, č. 6 – 12.

Karel Teige a nakladatelství Odeon, *Jarmark umění* 1992, č. 5.

Ladislav Radimský - aristokrat exilu, *Lidové noviny* (příl. Národní 9) 27. 8. 1992

MIROSLAV ZELINSKÝ:

Hodnotové dění v lyricko-epické skladbě, sb. *Hodnotové súvislosti umeleckej komunikácie*. Nitra 1990, s. 65–75.

Několik poznámek k textům Pavla Šruta, *Tvar* 1991, č. 1.

Czesław Miłosz a česká poezie, *Slavia* 1991, s. 73–76.

JIŘÍ ZIZLER:

Přízeň bolesti, *Tvar* 1990, č. 43.

Zuzana Brabcová: Daleko od stromu, *Česká literatura* 1991, s. 453–456.

La Bi Via di...
1982, s. 27.

Česká literatura a světová literatura...
1982-1983, s. 121-122.

PAVEL VAŠÁK - MARIE DAVRÁNKOVÁ - MILAŠA ČILINČIČ
VÁ

Kvadranty...
1981, s. 50-52.

ČARUJKA VEJNĚLÁ

Česká literatura a světová literatura...
1981, s. 211-212.

Česká literatura a světová literatura...
1981, s. 111-112.

JOSEF VLÁŠEK

Česká literatura a světová literatura...
1981, s. 139-140.

BRANĚŘKA VLÁŠKOVÁ

Česká literatura a světová literatura...
1981, s. 143-144.

SLAVOMÍR WOLLMAN

Česká literatura a světová literatura...
1981, s. 145-146.

ALTA ZACH

Česká literatura a světová literatura...
1981, s. 147-148.

Česká literatura a světová literatura...
1981, s. 149-150.

Česká literatura a světová literatura...
1981, s. 151-152.

Česká literatura a světová literatura...
1981, s. 153-154.

ÚSTAV PRO ČESKOU A SVĚTOVOU LITERATURU

náměstí Republiky 1/1078

110 15 Praha 1

Telefon: 231 77 33, 231 90 81, 231 78 26

Fax: 231 51 28

Poštovní spojení: Praha 015, č. příhr. 14

literární vědci - pedagogové - studenti - publicisté - nakl.

Ústav pro českou a světovou literaturu

nabízí služby pro odborníky i širokou veřejnost

Knihovna a studovna (prezenční studium)

Česká beletrie, literární teorie a historie.

Česká literární periodika a kulturní periodika.

Základní fond divadelní literatury a divadelních periodik.

Cizojazyčná literárněvědná literatura.

Zahraniční literárněvědná periodika.

Návštěvní dny knihovny:

pondělí a středa 8.00 - 16.00 hod.

úterý a čtvrtek 8.00 - 18.00 hod.

pátek 8.00 - 15.00 hod.

Bibliografický fond

Retrospektivní bibliografie

Excerpta z literárních časopisů vycházejících na českém, moravském a slezském území v češtině i němčině od r.1770 do r.1945 - cca 2 500 000 údajů z cca 500 periodických i neperiodických titulů.

Informace o autorech publikujících v tomto období, ohlasy na jejich dílo - literární žánry, hnutí a směry.

Kartotéka knižních překladů - řazena abecedně podle českých překladatelů - od r.1870 do r.1903.

Práce na retrospektivní bibliografii pokračuje, v konečné podobě bude obsahovat kartotéku: autorskou, odkazovou, časopiseckou, věcnou.

Bibliografie české literární vědy od r.1945

Období od r.1945 do r.1980 zpracované v knižní formě.

Období od r.1981 do současnosti zpracovávané na počítači - anotované záznamy literárněvědných knih, předmluv a doslovů z knih české beletrie, statí ze sborníků, časopisů a deníků, včetně vybraných regionálních periodik - k dispozici jsou zatím údaje za r.1981 - 1982, 1990 až 1993. Databáze se stále rozšiřuje.

Biografický archiv českých autorů a staročeská sbírka

Soubor výstřížků a biografické podklady k lexikografickým pracím.

Soubor mikrofilmů a fotografií starých českých rukopisů a tisků z našich i zahraničních fondů.

Edice a služby

Zajišťuje realizaci a distribuci ústavních publikací, prodej ústavních publikací a kopírovací služby.

Odborné konzultace z ostatních pracovišť: úterý a čtvrtek 8.00 - 16.00 hod.

ÚČSL AVČR - nám. Republiky 1/1078 - 110 15 Praha 1 - telefon: 2317733 - 2319081 - 2317826

poštovní spojení: dodávací pošta 015, poštovní příhrádka č.14